

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev. Regele Ferdinand (József Kherceg-ut.) 4. Telefon: 151. — Sürögnyomda: Közlöny, Arad — Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. Kiadása a rotációs nyomás. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 840, félre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. Több: —; Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. — (Buc.) Restiben 50 banl. felár. Hirdetések tarifa szerint: —

49-ik évfolyam, 258. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Szerda, 1933. november 15

Liberális ritmus

Akármiilyen hosszúnak látszott a válság, amely vasárnap délelőtt Vaida volt miniszterelnök lemondásával érte el a kulminációs pontját, még ennél is hosszabb válságra voltak elkészülve azok, akik tisztában vannak Románia receptszerű kormányalakulásaival. A volt miniszterelnök sokszor hetekig vezeti az ország ügyeit, amíg a designált új miniszterelnök végre befejezi tárgyalásait s amíg a megszo- kott politikai névsor hosszú kihallgatás-szé- riája véget ért. Amikor a király Ducának olyan megbízatást adott, amely egyrészt az ifju- liberálisokkal, másrészt a gogistákkal való együttes kormányalakítás magvát rejtette magában, már nyilvánvalóvá vált, hogy ezzel a hendikeppel Duca nem tud kormányt alakítani. Maradt az egyedüli kombináció: e két párt mellőzése és az óliberális-párt végleges diadala.

Az udvar nyílt szemmel figyelte az óli- berális-párt készülődéseit hónapok óta. Tudott arról, hogy azok a nagyon számottevő francia és angol összeköttetések, amelyekkel a libe- rális-párt akkor is rendelkezett, amikor még nem jutott hatalomra, előbb-utóbb latbavetik súlyukat a román belpolitikában is. Ha Ducának hatalomra jutásában van is némi pikantéria, annyi kétségtelen, hogy eljöttük az idő ér- lelte meg s nem utolsósorban maga a francia kormányválság.

Amíg tehát a király egyrésztől kitüntette bizalmával Gogát és Bratianu Györgyöt, hogy helyet kívánt nekik a kormányban, addig másrészt, kitűnő politikai érzékkel megérezte azt a kormányzomjuságot, amely bizonyos politikai periódusok után újra friss ritmust te- remt ki az államélet rendszerében. A most le- zárló fejlemények tehát lépésről-lépésre, sőt percről-percre bizonyosabbá tették a tiszta liberális-párt eljövételét. Ezek a politikusok: nyugati relációikban elsődrendű bizonyosságok- kal, hosszú készülődés után, foglalják el a par- lament miniszteri bársonyszékeit. Aránylag könnyen és gyorsan oldódott meg tehát a vál- ság, meglepetésszerű fordulatok nélkül és ked- den délután hat órakor az új liberális garni- tura a király kezeihez letette az esküt.

Nekünk, kisebbségieknek a letűnt liberális rezsimekkel szemben mindig volt panaszkodni valónk. Az új közoktatásügyi miniszter, An- ghelescu s az ő felejtethetetlen kisebbségi iskola- politikája, még élénk emlékezetünkben él. Az- óta eltelt néhány esztendő, jogainkban nem bő- viültünk egy jótányit sem, gazdasági helyze- tünk nem lett virágosabb, kulturális életünk, színházaink, könyvtáraink és iskoláink nem lendültek feljebb: életünk ezer guzba kötve, inkább stagnált, mint dobogott. Pedig olyan államoknál, amelyeknek összetételében millió- s arányú kisebbségek lélegzenek, a kisebbség kulturális és gazdasági fejlődése a szupremá- ciát képviselő kormány nemes fotográfiáját adja.

Az új kormány ama elhatározása, hogy megtartja a kisebbségi minisztérium intézmé- nyét — az első ilyen minisztérium a liberális kormányok történetében — halvány remény- sugár a jövő ködös bizonytalanságában.

Nyelvünk, iskoláink és jogaink elszánt megtartásának öntudatában, kulturánk és gaz- dasági helyzetünk föllendítő szándékában mi nem lettünk mások a legutóbbi libe- rális kormány óta sem. S most bizunk ab- ban, hogy a liberálisok velünk szem- ben mások lesznek. A Nyugat megértő szelle- mét, a francia szabadságjogok tisztességét és a gall parlamentarizmus tisztaságát kell, hogy hozzák nekik, Románia legrégebbi pártja. Nem

Duca elnöklete alatt liberális kormány alakult és letette az esküt

A kormányalakulás előzményei — Visszautasított ajánlatok — Az új kormány névsora — A liberális párt kormányrajutásának aradi következményei — December tizenhatedikén lesznek a választások

Dr. Groza János Aradmegye prefektusa

Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentései a belpolitikai élet nagyjelentőségei eseményeiről

Duca ma délelőtt 12 órakor kihallgatáson jelent meg a királynál. Az audiencia tartama alatt megérkezett a királyi palotába Titule- scu is, titkára, Buzdugan kíséretében. A döntő fontosságú kihallgatás egy óra, 10 perckor ért véget. Amikor a kihallgatás befe- jeződött és Duca elhagyta a királyi palotát, a palota lépcsőjén várakozó újságírók előtt a következőket jelentette ki:

— Őfelsége megbízásából elfogadtam az új kormány alakítását. Ma este az uralkodó elé terjesztem az új kormány névsorát.

A palota előtt várakozó liberális hívek

tömege hatalmas tüntetésbe kezdett Duca mellett, úgy, hogy az új miniszterelnök autó- ján ugyszólván csak lépésben tudott eljutni a lakásáig.

A miniszterelnök ma este hét órakor meg- jelent a kormány tagjaival a királyi palotában, ahol úgy ő, mint kormánya letette az esküt. A palota előtt az eskü tartama alatt hatalmas tömeg szorongott, amely lelkesen éltette az új liberális kormányt. A liberális párt hivatalos lapja, a Viitorul, a kora esti órákban külön ki- adást adott és ebben közölte a kormány név- sorát, amely a következő:

Miniszterelnök: I. G. DUCA.
Miniszterelnökségi államtitkár: MAVRODI és BUDURESCU.
Pénzügyminiszter: DINU BRATIANU.
Pénzügyi államtitkár: VICTOR SLAVESCU.
Belügyminiszter: INCULET.
Belügyi államtitkár: V. IAMANDI és IUCA.
Külgügyminiszter: TITULESCU.
Külgügyi államtitkár: SAVEL RADULESCU.
Ipar- és kereskedelemügyi miniszter: TATARESCU.
Kereskedelemügyi államtitkár: ASSAN.
Közlekedésügyi miniszter: FRANASOVICI.
Igazságügyminiszter: VICTOR ANTONESCU.
Közoktatásügyi miniszter: dr. ANGHELESCU.
Közoktatásügyi államtitkár: POPESCU NECSESTI.
Munka- és egészségügyi miniszter: DUMITRIU.
Munkaügyi államtitkár: N. MAXIM.
Földmivvelésügyi miniszter: CIPAIANU.
Földmivvelésügyi államtitkár: MANOLESCU STRUNGA és NEGURA.
Hadügyminiszter: UICA tábornok, a II. hadtest volt parancsnoka.
Légügyi államtitkár: IRIMESCU.
Tárca nélküli miniszterek: PAUL ANGELESCU tábornok, AI. LEPADATU és NISTOR.

A Viitorul közli azt is, hogy a parlament feloszlásáról szóló királyi dekrétum a leg- közelebbi jövőben megjelenik a Monitorul Oficialban. A választásokat a kormány de- cember 17-ikére tűzte ki.

Éjtelkor érkezett telefonjelentés:

A késő éjszakai órákban elhatározták, hogy a tárca nélküli miniszterek közül a leg- közelebbi napokban hárman külön tárcát kap- nak LEPADATU szépművészeti miniszter, ANGELESCU PÁL tábornok a hadiszerek mi- nisztere lesz. Az utóbbi új minisztérium, ame- lyet most kreálnak és amelynek feladata a hadsereg részére történő hadiszállítások inté- zése. Politikai körökben nagyjelentőségűnek

tartják a liberális párt ama elhatározását, hogy kisebbségi minisztériumot létesít, amelynek élére NISTOR kerül. Ez az első eset, hogy a liberális párt kisebbségi minisztériumot állít fel és ebben az elhatározásban új irányu, kon- ciliáns kisebbségi politika előjelét látják.

A parlamenti megnyitásra vonatkozólag beavatottak szerint a kormány a következőket határozta el: holnap szabályszerűen megnyílik a parlament új ülészaka, amelyen azonban egyetlen miniszter sem jelenik meg. Erre egy nappal elnapolják a parlament ülést. Csütör- tőkön szintén nem jelenik meg a kormány egyik tagja sem, máre péntekre halasztódik a megnyitás. Péntekig már megtörténik a fel- oszlás.

szabad elfelejteniük, hogy ennek az országnak a határain belül a magyar kisebbség szabadságjogai nemcsak a kisebbség kincse, hanem a liberálisok építő, zavartalan és friss lendületű

Kormányzásának záloga is. Mi ezekért a jo- gokért őrhelyünkön állva, fedetlen mellel, ki- sebbségi sorsban: magyarok voltunk eddig s azok maradunk továbbra is. (F.)

A napok óta húzódó kormányválság tehát megoldást nyert, még pedig abban a formában, ahogy azt előre is sejtették: a hatalmat a legnagyobb ellenzéki párt, a Duca vezetése alatt álló ó-liberális formáció veszi át. A liberális párt volt az, amely nemrégiben erős kormánybuktató akciót kezdett és november 15-re tiltakozó gyűlést, illetve felvonulást tervezett. A párt elkészült a hatalom átvételére és Duca már első kihallgatása alkalmával kész kormánylistával jelent meg az uralkodó előtt. A király tudvalevőleg annak a kívánságának adott kifejezést, hogy Duca Bratianu Györggyel és Gogával együtt alakítson kormányt. Duca vállalta is, hogy a két pártvezérrel megkezdje a tárgyalásokat, ezek a tanácskozások azonban eredménytelenül jártak.

Izgalmas események előzték meg a kormányalakítást

Duca először is Bratianu Györgyöt kereste fel. Ez volt az első alkalom, hogy a két pártvezér közvetlen tárgyalásba bocsátkozott egymással. A tanácskozás rendkívül fagyos hangulatban folyt le. Beavatottak szerint Bratianu György így válaszolt Ducának:

— Az Ön pártjában ellentétes áramlatok vannak és ennek következtében lehetetlennek tartom, hogy a gyors megoldásra váró gazdasági és pénzügyi problémákat valóban megoldhassuk. Ami viszont a párt egységének helyreállítását illeti, azt a mai vezetés mellett nem tartom lehetségesnek.

Duca ezután Goga Octaviánt kereste fel, akivel szintén megkezdte a tanácskozásokat. A liberális-párt elnöke a Goga vezetése alatt álló nemzeti agrárpártnak egy miniszteri tárcát, egy alminiszteri állást, harminc képviselői mandátumot ajánlott fel. Goga a délután folyamán összehívta pártja vezetőségét, amelynek tagjai a liberálisokkal való együttműködés ellen nyilatkoztak. Goga ekkor felkereste Ducát és közölte vele hogy ajánlatát visszautasítja.

Verekedés a királyi palota előtt

Igy alakult ki tehát az a helyzet, hogy Duca tiszta liberális kormány alakítására tett javaslatot az uralkodónak. A király ekkor — mint azt már jelentettük — azt a választ adta, hogy kedden délután közli végső döntését Ducával. Érdekes megemlíteni, hogy tegnap délután Duca és Bratianu György hível

a királyi palota előtt összeverekedtek egymással.

A királyi palota előtt várakozó tömegnek feltűnt, hogy az összes jelentősebb politikusok megjelentek a király előtt audiencián, de Iorga professzor jól ismert szálak alakja ezuttal nem tűnt fel a kihallgatásra sietők között. A titokra Iorga maga adja meg a választ, aki a Neamul Romaneschen cikkét ír és megemlíti, hogy az uralkodó őt is meghívta, de ő elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg a királyi palotában és ezért telefonon közölte véleményét a királlyal. Iorga annak a véleményének adott kifejezést, hogy ha pártkormányt akar a király, akkor leghelyesebb, ha Ducát bizza meg, választási kormány esetén viszont tábornokot kell a kormány élére állítani. Iorga szokott maliciájával a következőképpen fejezi be cikkét:

— Örülök, hogy Ófelsége engem is meghívott, mert már attól tartottam, hogy itt is Argetoianu helyettesít.

A nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsa tegnap Mironescu lakásán ülésre jött össze. A tanácsülésen a választási előkészületekkel foglalkoztak és elhatározták, hogy manifesztumot intéznek az ország népéhez, amelyben felsorolják, hogy kormányzása alatt mit végzett a nemzeti-parasztpárt és hogy mit tekintett legközelebbi programjának.

Vaida Sándor egyelőre nem mond le a párt elnöki tisztségéről és minden erejét a választási küzdelemnek szenteli.

Lupu dr. máris megkezdte a választási

A mentősorsjáték főnyereménye

semmi szín alatt nem maradhat a társulatnak, mert ha a főnyereményt valamelyik, netalán a társulat kezei között visszamaradt sorsjegy nyerné is meg, azonnal egy másik szám lesz húzva, úgy, hogy a főnyereményt feltétlenül az eladott sorsjegyek valamelyike fogja megnyerni.

Mindenki siessen sorsjegyet vásárolni, mert november 28-án van a sorsjegyek utolsó eladási napja.

agitációt és nagy gyűlést tartott Brassóban. Beszélt a szélsőséges mozgalmakról is és annak a nézetének adott kifejezést, hogy a jó-

Éjszaka egy órakor jelenti az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítója:

Ma éjszaka megtörtént a megyei prefektusok kinevezése. Arad megye prefektusává éjszaka tízenkét órakor dr. GROZA JÁNOS volt képviselőt nevezték ki. Az új prefektus, aki csütörtök óta a fővárosban tartózkodik, még az éjszakai órákban letette a hivatali esküt. Groza János dr. éveken át az aradi megyei központi igazgató-főorvosa volt, majd Borosbesenyőre költözött, ahol az ottani kórház élén állott. Évek óta a liberális párt egyik vezető tagja, aki odaadó tevékenységet fejtett ki a párt érdekében. A Bratianu-kormány alatt Arad megye egyik képviselőjeként került a parlamentbe, ahol hathatósan képviselte az arad megyei érdekeket.

Marcus Mihály: Személyemmel garantálom, hogy tiszta választás lesz Arad megyében

Délután már hivatalosan is megerősítést nyert — Duca megalakította kabinetjét és letette az esküt. Az aradi liberális-párt vezetői zárt ajtók mögött, a Banca Romaneasca tanácstermében tartották rögtönzött megbeszélést Marcus Mihály dr. elnökletével. A megbeszélésen már a kormányváltás aradi vonatkozásait vitatták meg, természetesen a legnagyobb diszkréció közepette. Az Aradi Közlöny munkatársának a Banca Romaneasca igazgatói szobájában sikerült rövid beszélgetést folytatni dr. Marcus Mihállyal, a liberális-párt helyi tagozatának elnökével, aki a következőkben foglalta össze véleményét az új helyzetről:

— Azt hiszem, mondanom sem kell, hogy mindnyájunkat mély meglepés tölt el azon elégtétel miatt, amelyben Ófelsége a szállongó mendemondák dacára a liberális-pártot részesítette azzal, hogy a mai nehéz helyzetben rábízta az ország kormányzását. Ófelsége tisztában van azzal, hogy a liberális-párt úgy befelé, mint kifelé megfelelő tekintéllyel rendelkezik ahhoz, hogy az országot kivesse jelenlegi helyzetéből. Olyan emberek foglalnak helyet Duca kormányában, akik nemcsak politikusok, hanem elsőrangú szakemberek is és így hozzájárulnak a láthatólag az azt a reszortot, amelynek élére állították őket. A párt krémje szerepel azon a kormánylistán, amelyet az uralkodó jóváhagyott.

— Nyugodtan indulunk a választásoknak, biztosak vagyunk abban, hogy legalább is anynyi szavazatot kapunk, amennyit a nemzeti-

Mateescu Istvánt jelölik a Kereskedelmi és Iparkamarák szenátori tisztségére

A politikai rezsimváltozás az ország közéletének minden egyes területén jelentékeny változásokat idéz elő, amelyek máris kialakulóban vannak. Nemcsak a politikai, valamint a közigazgatási vezetőpozíciók cserélnek gazdát és nemcsak a politikai és közigazgatási élet igyekszik a maga rugalmasságával hozzáidomulni az új kormány párt célkitűzéseire, hanem a gazdasági élet is, amelynek — mint köztudomásu — elszakíthatatlanul bensőséges kapcsolatai vannak évtizedek óta a nemzeti liberális-párttal.

A gazdasági vezetőkörök legrugalmasabb csoportja, az aradi kereskedelem képviselői elhatározta, hogy máris megteszi intézkedéseit a közeli parlamenti választások idejére és erre való tekintettel olyértelmű határozatot hoztak, hogy az aradi, kolozsvári, a nagyváradi, a gyulafehérvári, a szatmári, a dévai és a temesvári Kereskedelmi és Iparkamarák kereskedelmi részének együttes egyik szenátori tisztségére, mint arra leghivatottabb és legavatottabb szakmai reprezentáns személyiséget,

Mateescu Istvánt, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara elnökét, a villanygyár igazgatóját kéri fel

zanságukról ismert szászok túlzott Hitler-imádatukkal saját vesztükbe rohannak. A szászok mozgalmat indítottak a zsidók ellen azon a címen, hogy ezek kisebbségi nemzetet alkotnak. Elfelejtik azonban a szászok, hogy a mi államunkban ők is kisebbségi sorban élnek. Németországban minden további nélkül elkobozzák a zsidó kisebbségek vagyonát. Mi lenne, ha mi is elkoboznánk a szász kisebbség mérhetetlen vagyonait?

A gyűlés egyébként botránnyba fulladt, mert a vasgárdisták behatoltak a terembe és verekedni kezdtek a lupista hallgatósággal. A verekedésnek a rendőrség vetett véget.

parasztpárt az 1928-as választások alkalmával. De kijelentem, hogy a választás teljesen tiszta lesz. Itt Arad megyében én, mint a helyi tagozat elnöke — dacára annak, hogy nem leszek Arad megye prefektusa, ezt előre megmondhatom — a személyemmel garantálom, hogy minden legális párt szabadon propagálhatja a maga listáját, választói szabadon szavazhatnak le. Senkét a választási agitáció kifejtésében megakadályozni nem fogunk, ezt tudomásul vehetik úgy az ellenzéki pártok, mint a kisebbségek. Csúpn azokkal szemben lépünk fel kellő eréllyel, akik minden polgári pártnak, legyen az többségi vagy kisebbségi, egyformán ellenségei, mert fellógató eszméket terjesztenek. Ezeknek propagandáját természetesen állambiztonsági szempontból elfojtjuk.

Barabás Béla dr. a magyarság álláspontjáról

Az új politikai helyzet nyomán felkerestük dr. Barabás Bélát, a Magyar Párt elnökét, aki a következőket mondotta:

— Ránk, magyarokra nézve, nem bír nagy fontossággal a kormányváltás. Mert eddig — sajnos — egyik kormány alatt sem tudtuk kivívni jogainkat, egyik sem teljesítette a nekünk tett ígéreteit. Ha választások lesznek, belemegyünk a küzdelembe és igyekezünk minél több képviselőt bejuttatni a parlamentbe. Mindenesetre megnyugtató az az ígéret, amely szerint a választási propagandát szabadon folytathatjuk és a választás maga is tiszta lesz.

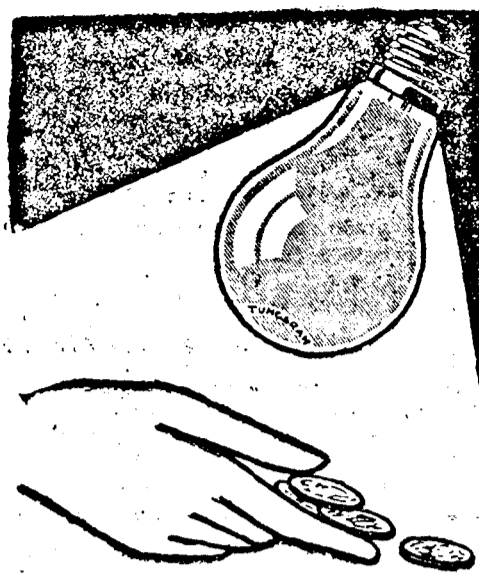
és együttesen őt jelölik a kereskedelmi és iparkamarák kereskedelmi képviselőletét megillető négy szenátori hely egyikére a közelgő választásokon.

Mateescu István személyének közigazgatási súlyát, rátermettségét, szakértelmét nem kell külön bemutatnunk Aradváros közéletének, amelyben évek óta általánosan ismert és megbecsült irányító-szerepet tölt be. Éppen ezért nyugodt lélekkel állapítható meg, hogy az aradi kereskedőtársadalom kezdeményezése szerencsés gondolatot kíván megvalósítani akkor, ha sikerül rábírnai Mateescu Istvánt arra, hogy nagy elfoglaltsága mellett vállalja a fenti kamarák kereskedelmi szekcióinak szenátori képviselőletét. A legilletékesebb helyen nyert értesüléseink szerint Mateescu Istvánt a közeli napokban fogja felkeresni az aradi kamara kereskedelmi szekciójának küldöttsége, hogy felkérje őt a szenátori képviselőlet vállalására. Nem lehet kétséges, hogy Aradváros és a megye közigazgatási élete egyik kitűnő képviselőjét választották Mateescu jelöltetésében a kereskedelmi kamarák szenátori helyére s épp ezért minden bizonnyal meg fogják találni a módot arra az arra hivatott közigazgatási vezetők, hogy Mateescu Istvánt meggyőzzék arról, hogy elvállalja szenátori jelöltetését.

Az aradi cukorgyár millió bírsága az aradi törvényszék előtt

Ma került az aradi törvényszék harmadik szekciója elé az aradi cukorgyár egy és háromnegyed millió lejes bírságának ügye. Mint ismeretes, néhány hónappal ezelőtt a pénzügyi hatóságok vizsgálatot vezettek be a cukorgyár ellen, amelyet különböző szabálytalanságok elkövetésével gyanúsítottak. A vizsgálat folyamán kiderítették, hogy a gyár tízezer kilogramm cukrot szállított egy temesvári vállalatnak, anélkül, hogy a forgalmi illetéket, — mint azt a törvény kategórikusan előírja, — előzetesen befizette volna az aradi pénzügyigazgatóságnál. A pénzügyi hatóságok ezért 1 millió 750 ezer lej bírsággal sújtották.

A cukorgyár az aradi törvényszékhez felbevezte meg a bírság kivetését és a bíróság harmadik szekciója mára tüzte ki tárgyalásra az ügyet. Erdembeli tárgyalásra azonban nem került sor, miután a bíróság megállapította, hogy a pénzügyi hatóságok nem terjesztették be eredetiben a megbírságoláshoz szóló jegyzőkönyveket, hanem csak másolatot nyújtottak be. A törvényszék elrendelte, hogy az aradi pénzügyigazgatóság nyújtsa be az eredeti aktákat és a millió bírság ügyének tárgyalását január 19-ikére halasztotta.

*Ön is
tud számolni!*

A világítási költségek túlnyomó részét az áramszámla teszi, ehhez képest az izzólámpa ára elenyésző. A silány minőségű lámpa csak a beszerzésnél olcsóbb; az áramfogyasztásban azonban annál drágább! Vegye tehát csak a bevált, gazdaságos

TUNGSRAM

L Á M P Á T I

Háborus lázban ég a világ

Kegyelemdőfés a leszerelési konferenciának — Küszöbön áll Henderson lemondása — Egy francia képviselő feltűnést keltő interpellációja — Németország és Magyarország szerepe a jövő háborújában — Rothermere lord félti Angliát

Háborus extázis Kelet-sibériában

Genéből jelentik: Henderson a leszerelési konferencia elnökének lemondása küszöbön áll. Népszövetségi körökben az a hír, hogy Henderson lemondása

egyed jelent a leszerelési konferencia halálával,

amely hónapok óta halálra van ítélve. Amennyiben Henderson lemondása bekövetkezik, semmi kilátás sincs többé a leszerelési konferencia további fennmaradására. Henderson kijelentette, hogy elkedvetlenül vannak a különböző állásfoglalások és az, hogy a nagyhatalmak részéről nem találkozott kellő megértéssel.

Nagy csalódás volt számára az, hogy az olasz delegáció a megfigyelő álláspontjára helyezkedett. A leszerelési konferencia Henderson szerint Németországnak a Népszövetségből való kilépése óta már nem életképes, mert annak döntését Németország távolléte hátráltatja. Henderson várható lemondása Genében bombaként hatott és általános az a vélemény, hogy ez megadja a leszerelési konferencia kegyelemdőfését.

Számolni kell a háboru közeli veszélyével

Párisi jelentés szerint Bezet francia képviselő a Kamarában elhangzott interpellációja során hosszasan foglalkozott a közepurópai helyzettel és rendkívül érdekes kijelentéseket tett:

— Számolni kell a háboru lehetőségének közeli veszélyével, — mondotta a képviselő — majd kifejtette, hogy a pángermánizmus annyira elterjedt Keleten, hogy Magyarország esetleges háboru idején beletörődne a német befolyás alatti kiképzés nélküli meghódolásba és így Németország keresztül vinné az Anschluss-t.

A japán-orosz háboru kitörése esetén, a képviselő szerint, Németország előreláthatólag azonnal keresztülviszi az Anschluss-t és megtámadja Franciaországot. Kötelességének tartja figyelmeztetni a közepurópai államokat, hogy vizsgálják felül határaikat és jól gondolják meg azt a lehetőséget, hogy határaik mentén megszábaduljanak bizonyos veszedelmektől. Az Elbától a Dunáig terjedő fájvédő veszedelemmel szemben figyelembe kell venni Németország követeléseit. A képviselő beszéde nagy feltűnést keltett.

Londonból jelentik, hogy Rothermere a

Szombaton

nyílik meg

MANEA

uridivat üzlete

a megyeházzal szemben,
ARAD, Bulev. Regina Maria 8.

Daily Mail-ban nagy cikket ír Anglia békés magatartása ellen. A leszerelést örültségnek nevezi, mert az egyenlő azzal, hogy a mielőbb bekövetkező háborus forgatagban Angliát megsemmisítsék.

„A jövő háboruja, — írja a lord — mi alatt egy új háboru vízióját vázolja cikkében — egy gombnyomásra indul el. A gombot a háborut kezdeményező ország feje nyomja meg és a következő pillanatban elindul Anglia felé húsz ezer, ötvenezer hadirepülőgép és közel négyszáz kilométeres sebességgel szállítja a

pusztulást. Anglia alig ötezer repülőgéppel rendelkezik és ez a szám tragikusan kevés az ellentétes hatalmak tökéletes hadifelszerelésével szemben.“ Lord Rothermere háborus cikke óriási feltűnést keltett Angliában.

A japán hadüzenet küszöbön áll

Kelet-sibériából érkező hírek szerint az egész ország rész lakosságát előntötte a háborus láz.

Mindenütt háborus készülődések folynak és a nép háborus extázisban ünnepli a hadbavonulást.

Vladivosztojk kormányzósága kiáltványt bocsájított ki, amelyben az orosz-japán háborut proklamálja és felhívja Kelet-sibéria népének figyelmét arra, hogy Japán erősen készülődik a háborura.

A japán hadüzenet a küszöbön áll — mondja a felhívás — s amennyiben a közeli órákban bekövetkezik, az új orosz hadiflotta, a világ leghatalmasabb légi hadereje elindul Japán felé... Oroszország tökéletesen felszerelt, képzett hadserege rázudul Japánra és elpusztítja a föld színéről azt. Az orosz hadsereg győzelme biztos, annál is inkább, mert Japánban a forradalom a küszöbön áll...

Európa örvényhez közeledik

Párisból jelentik: A kormány ma minisztertanácsot tartott, amelyen Paul Boncour külügyminiszter mondta el expozéját. Ebben kijelentette, hogy Franciaország továbbra is folytatja békepolitikáját az együttműködés jegyében. A minisztertanács után a képviselőházban folyt a külügyi vita, amelynek során Boncour megállapította, hogy a november 12-iki német választások eredménye nem lepte meg, azonban az eredmény nem változtat a francia kormány Németországgal szemben elfoglalt álláspontján. Franciaország hajlandó világos és határozott német javaslatot letárgyalni, de a német fájvédő politika végtelen lehetőségeket tartalmaz, amelyek lehetetlenné teszik a komoly tárgyalásokat. A Hitlerizmus és a népszövetségi elvek között ellentétet merültek fel. Németország távozása a Népszövetségből nem változtatta meg az együttműködő nemzetek magatartását. Abban az esetben, ha Németország megkezdi fegyverkezését, úgy Franciaország sem tehet mást s ez azt jelenti, hogy

Európa újra örvényhez közeledik. Németországnak tehát választania kell az együttműködés és az erőszak között.

CORSO!

Szabad egy asszonynak hűtlenné lenni?
Jameri Ön a Wronshaja salont?
Mit szólna Ön, ha az Őa felesége.....

A SZENT BŰN!

(BRIDGE)

A CORSO

legközelebbi hatalmas filmje!
GRETE MOSHEIM, OSKAR HOMOLKA, I. RIEMANN, CAMILLA HORN
Berlinben 14 moziban vetítették egyszerre!

CORSO-MOZGO maiműsora:

DOLLY HAAS

csodás párisi zenés vigjátéka

Páris varázsa!

Fritz Kampers, Julius Falkenslein etc.

Borotválkozás előtt NIVEA

CREME • OLAJ

akkor utána sima lesz a bőre.

Tehát először puhítsa meg a szakállát Nivea-val és csak utána szappanozzon és borotválkozzék. Így eléri azt, hogy ha érzékeny a bőre az nem fog kipattanni és kisebesedni. Próbálja meg már holnap.

BEIERSDORF & CO. S. A. R., BRASOV
NIVEA-CREME: Lel 16.— — Lel 72.— / NIVEA-OLAJ: Lel 55.— és Lel 85.—

reggel! A borotválkozás négyeseken könnyebben fog sikerülni és fájdalommentes lesz. — Mitől ez a hatás? Az EUCERIT-től! Ezért pótolhatatlan és nem utánozható a NIVEA.

Akiket levált és akiket sorompóba állít Aradon a kormányváltás

Ki megy és ki jön? — Dr. Lázár prefektus és dr. Botioc polgármester nyilatkoznak. — Néhány szó az utódokról

Amit november elseje a szürke polgárnak jelent, azt hozta meg november 15-ike az eltávozott nemzeti-parasztpárti kormány egész országos garnitúrája számára: a csomagolást és a költözködést. Vaida vasárnapi lemondása a titkos reménységek leggöndörebb báránnyel-höcskéit is szertefújta a belpolitikai égen, ahol most a liberálisok napja virradt fel.

Egyszóval: mindenféle nagy csomagolás folyik az országban s a nagy költözködési kényszer alól nem marad ki természetesen Arad sem. Prefektusok és polgármesterek, tanácsstagok és tanácsalans párttagok szedelődnek lassanként, mert igaz ugyan, hogy alkotmányjogilag az új kormány eskütételéig még a régi kormány vezeti az ügyeket, a régi embereivel együtt, de ez a hatalom a letűnő napnak csupán visszfénye már, amely süti, süti, de hiába: nem ad többé meleget...

Most, hogy a válság megoldást nyert, a lokális kombinációk napjai virradtak fel mindenfelé. *Ki megy s ki — jön...? Ki hová megy és ki hová kerül a díszes, reprezentatív, politikai természetű bizalmi-pozíciókba...?* Izgatott liberális párttagokat látni naphosszanta a kávéházban, míg a párt-klubban olyan bucsujárás folyik, mintha már legalább egy éve nem volna készen a precíz pontossággal kidolgozott névsor a tökéletes garnitúráról, amely abban a pillanatban máris esedékes, amelyik pillanatban a párt kormányra jut. De úgy látszik, az emberek optimisták s mint politikusok, kétszerezten azok. Sokan úgy vélik, hogy százszor többet ér egy megtalált bárány, mint száz meglévő, régi... s azért lelkesen és kitartóan jelentkeznek — szolgálatért. A szerencse azonban ott van az ügyben, hogy a családásoknak nincs fizikai súlya. Mert ha lenne, most az egész Araddal vagy kétezer méternyi mélységben kuksolhatnánk: a tenger szintje alatt...

Dr. Lázár Ágoston megyei prefektus, aki politikai megbízatása előtt hosszú évek alatt mint alispán szerezte meg a város lakosságának osztatlan szimpátiáját és nagyrabecsülését, mint delegált prefektus, a kormány lemondásának híre után azonnal felajánlotta helyét a belügyminiszteriumban, ahonnan azt a díszpozíciót kapta, hogy mindaddig ne hagyja el helyét, amíg az új kormány új prefektusa nem kopogtat ajtaján. A prefektusi kabinetben állandó inspekciónak van: a távozó kormány-hívelek lesik a bucaresti-telfont:

— *Amíg utódom nem jelentkezik, addig természetesen itt vagyok* — mondja mosolyogva a prefektus. — *Ha jelentkezik, helyet*

Pilisiné kozmetika

Verbos-ház (Minorita-templommal szemben.) — Mindenféle szépséghibák szakszerű eltüntetése.

cserélünk, — már mint ő beül a prefektusi székbe és átveszi a hivatali...

— És Ön, prefektus ur...? A belügyminiszteriumba vonul be...?

Lázár Ágoston dr. sokatmondóan nevet, de elhárítja a mellének szegzett kérdést:

— *Azt még nem lehessen tudni... Mesészed, mintha a belügyben inkadrálva volnék. A megyei költségvetésben mint prefektusi igazgató szerepeltem eddig: hogy ezután hogyan lesz, azt majd meg fogják tudni, annak idején.*

Ennél több konkrétumot nem hajlandó elárulni a távozó prefektus, aki arról beszél, hogy senkisémet pótolhatatlan. Hír szerint utódja dr. Groza János, az aradi kórház volt igazgató-főorvosa, kedden délután utazott a gyorsal Bucurestibe és állítólag neki van a legtöbb esélye rá, hogy mint Arad megye új prefektusa térjen vissza, mivel sem dr. Marcus Mihály megyei pártelnök, sem Paulescu Miklós nem kívánnak exponált politikai szerepet vállalni.

A városházán ugyancsak kedélyesen fogják fel a költözködés ügyét. Kedélyesen: egyesek friss, többen nyomott kedéllyel... Szállongó hírek szerint pár napon belül feloszlatják — immár másodszer — ezt a tanácsot és a szokásos interimár-bizottság veszi át a gye-

Új férfikalap javítóműhely nyílt!

Férfikalapok formázása, tisztítása, fordítása modern gépekkel. Elsőrendű munka. olcsó árak. 4809

Ugyanott divatos női kalapok kaphatók már 120.— lejtől.

Női kalap alakítások a legújabb mode lek u én teletelőséggel a legolcsóbban vállaltatnak.

Kalapház, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 7.

lőket a torony alatt dr. Ursu János legvalószínűbb irányítása mellett. Botioc Elek dr., a távozó polgármester, szokott derűjével és egy volt szenátor politikai rutinjával itéli meg a helyzetet:

— *Hadd mérgeleldjék más is, — mondja — ellenzéki sorban sokkal kevesebb munka és sokkal több siker várakozik miránk. Nyugodtan megyünk el, egyelőre azért, mert ígyis-úgyis aradiak kezébe jut a városvezetés gyeplője, másfelől meg azért, mert már érdemileg megéptettük magunk mögött a hidat... A Vladut tavaszra kész. Bármikor érkezik tehát a felosztató rendelet: a város ügyeit rendben adhatjuk át az utódnak következőknek.*

Botioc dr. mint régi, vérbeli aradi polgár távozását a város éléről sokan sajnálják, akiket megnyert előzőek, közvetlen modora, amellyel mindenkinek anyanyelvén beszélve állott rendelkezésére hivatalos ügyekben. Utódjelöltje, Ursu dr. mindezeket a jótulajdonságokat magával hozza primári tarsolyában s a munka az ő irányítása mellett is Arad érdekében folyik tovább majd a torony alatt. (—ab.)

Színház — Művészet — Irodalom

Bankettel ünnepli a fiatalság az Aradra érkező Fischer Anniet

Fischer Annie november 22-iki aradi hangversenyével kapcsolatosan mozgalom indult meg az aradi fiatalság körében, amelynek az a célja, hogy a kiváló zongoravirtuóz aradi tartózkodása során, egy meghitt bankett keretében dokumentálja szeretetét és ragaszkodását, ahhoz a jó pártáshoz, aki gyermekkorában távozott el innen és most, mint Európában és Amerikában egyaránt arivált művésznek tér vissza.

Az elmúlt esztendőben New-Yorkban hangversenyezett Fischer Annie. A Musical Courierban, Amerika zeneéletének szigorú kritikával megszerkesztett szaklapjában, valóságos tanulmányokat szenteltek a kritikusok Fischer Annie tehetségének. El lehet képzelni, hogy milyen tomboló sikert aratott Fischer Annie az Egyesült-Államokban, amikor New-York polgármestere a hangverseny szünetje alatt személyesen meglátogatta a fiatal művésznőt és a legnagyobb elragadtatás hangján mondott köszönetet azért a zenei élvezetért, amelyben a művész a hangverseny tomboló közönségét részesítette.

Az aradi előjegyzések tempójára jellemző, hogy ugyyszólván huszonnégy óra leforgása alatt a jobb helyek tekintélyes részét lefoglalták Sándor Ferenc könyvkereskedésében, ahol a jegyek 100 lejtől lefelé kaphatók.

Nagy érdeklődés a színház csüförtöki megnyitó előadása iránt

A téli színház előcsarnokában ismét megélénkült az élet: megnyílt az aradi színház elővételi pénztára. A csüförtöki megnyitó előadáson Szilágyi—Harmath—Brodsky nagy sikert aratott „Kék lámpás” című gyönyörű muzsikájú, szellemes szövegű és pompás kiállítású operettje került színre. A főszerepeket a tüneményes hangú Timár Ila, a temperamentumos és nagyon tehetséges Somlay Julia, a széphangu Tunyoghgy Péter bonviván, Felhő Ervin, id. és ifj. Szendrey Mihály, Ágoston Baba, Hegyesi Magda, Dálnoky Dudas, Németh Nelli, Kozma Szabó, Bársony és Odry játsszák.

* **Heti műsor.** Csütörtök este fél 9 órakor: Kék lámpás. (Nagyszabású szeszonyító operettújdonosság, A. bérlet). Péntek este fél 9 órakor: Kék lámpás (operettújdonosság, B. bérlet). Szombat este 9 órakor: Kék lámpás (operettújdonosság, C. bérlet). Vasárnap délután 4 órakor és este 9 órakor: Kék lámpás (operettújdonosság, A. bérlet).

* **Aradváros vezetőségének a színházról** igazgatósága bemutatta az igazgató műisztériumi koncesszióját, amely ifj. Szendrey Mihály nevére szól a kulturális ügyosztály előterjesztése szerint. A városvezetés elhatározta, hogy az új igazgatóval ezévből nem köt szerződést, csupán írásos megállapodást, amely számára biztosítja a színház rendes használatát.

... **Szomori Dezső zenekritikái a Színházi Életben.** Hatvány Lili színházi- és mozi-kritikái, Hevesi Sándor rádió-kritikája mellett, e héttől kezdve a Színházi Élet koncert- és opera-kritikát is hoz, még pedig a magyar irodalom egyik büszkeségének, Szomori Dezsőnek tollából. Szomori Dezső a Toscanini, De Luca, Lipinskaja koncertekről és Tokatyánnak operaházbeli fellépéséről írt irodalmi csemegeszámába menő beszámolót. 64 oldalas Rádióműsor Hevesi Sándor rádió-kritikájával, 32 oldalas Gyermekújság és kézimunka melléklet egészíti ki a Színházi Élet új számát, amelynek ára 20 lej. Előfizetési díja negyed évre 250 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VII. Erzsébet-körut 7.

... Szindarabot írt a hatszoros világbajnok. Erről közöl érdekes cikket a „Délbáb” új száma, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Drágul a szörme

Neuländernél még olcsó

Arad, Fischer Eliz-palota. 3669

A magyarság sérelmeit

sorolta fel Bethlen György gróf a nagyváradi impozáns magyarpárti közgyűlésen

Nagyváradról jelentik: Impozáns közgyűlést tartott Nagyváradon a biharmegyei Magyar Párt az országos pártelnökség és a magyar parlamenti csoport több tagjának részvételével. A közgyűlésen *Bethlen György gróf, Sulyok István ref. püspök, a katolikus papság képviselői, Inczédy-Joksmann Ödön dr. központi ügyvezető-alelnök, Jakabffy Elemér, Hegedüs Nándor, Ferenczi Zsigmond és Sulyok István parlamenti képviselők* jelentek meg, valamint a bihari magyarság hatalmas tömege vonult fel a közgyűlésre. Dr. Bethlen György gróf foglalta el az elnöki széket és határos impozáns elnöki megnyitó keretében vázolta a romániai magyarság tizenöt esztendő kisbbségi multját. Beszélt arról, hogy a Romániába érkező külföldiek Potemkin-módszerrel győzik meg arról, hogy az itteni kisbbségeknek milyen jól megy a sorsuk, pedig a valóságban az elmúlt 15 esztendő visszatekintése — mondotta Bethlen gróf — a legnagyobb keserűség és kiábrándulással kell hogy eltöltsön minden magyar lelket.

A magyarság sérelmeinek felsorolásánál Bethlen György gróf országos pártelnök az iskolák elvételét, a magyarság céltudatos, gazdasági leszegényítését, végül a magyar lelkek elrablását, romanizálását említette fel, majd kifejtette, hogy a romániai magyar kisbbség békében akar élni a többséggel s nem az a célja, hogy öldököljék egymást a pártérdek zászloja alatt, hanem hogy valamennyien békésen tudjunk megélni. A nemzeti-parasztpárti kormányzás hibáit sorolta fel gróf Bethlen, aki elmondotta, hogy a társadalmi intézmények, magánvagyonok elvétele, a kisbbségi tisztviselők leépítése az utolsó falat kenyeret vette el a magyarság szája elől és a hatóság brutálisok elkeserítették a kisbbségeket.

Végül a Magyar Párt egységében, fájához, hitéhez, tradícióhoz való ragaszkodásában jelölte meg a magyarság mentsvárát. A Magyar Párt alapja — mondotta — valóban a lelkekben gyökerezik és oda, azoknak a lemmélyére van horgonyozva, tehát olyan mélyre, hogy semmiféle erő sem tudja megmozdítani. Pártunk vezetősége arra fog törekedni, hogy az új kormány azt tegye, ami a magyarság érdekeinek legjobban megfelel. Bethlen György gróf beszéde után új vezetőséget választottak.

Elegáns hölgy
WIMPASSING
hócipőt visel.

SZIGETI OSZKÁR

Kapható:

IVÁNYI MENYHÉRT

APPONYI TESTVÉREK.

A harmadik emeletről az ucca kövezetére vetette magát a báró Bohus-család egyik tagja

A világosi Jakubovits-család egyetemi hallgató fiának tragédiája

Budapestről jelentik: Megdöbbentő és aradi vonatkozású öngyilkosság történt ma Budapesten. Ma délelőtt a Király Pál-ucca 9-es számú házában **harmadik emeletéről levetette magát Jakubovits Fidél egyetemi hallgató**, akit kevéssel előbb illuminált állapotban autón hoztak haza az egyik éjszakai mulatóhelyről. A fiatal embert Budapest éjszakai életében jól ismerték, miután nagyon gyakran éjszakákat

mulatott át és dél felé került haza a Király-uccában lévő penzióbeli lakására. Jakubovits Fidél egy szöke, ismeretlen hölgy társaságában érkezett ma a déli órákban a penzió elé. A hölgy támogatásával kiszállt a taxiból, azonban alig tett három lépést, összeesett és a penzió portása vitte fel a harmadik emeleten lévő szobájába. Alig, hogy egyedül maradt a szerencsétlen fiatal ember,

felszakította szobája ablakát és kiugrott a harmadik emeletről.

A titokzatos szöke nő, aki Jakubovits Fidél hazakisérte, ekkor már elünt és teljesen nyoma veszett. Valószínűnek tartják, hogy a tragikus sorsu fiatal ember *kokain vagy morium áldozata lett*, mert többször tért haza lakására úgy, hogy nyomban eszméletét veszítette.

A fiatal embert összezuzott tagokkal, rendkívül súlyos állapotban szállították be a kórházba, ahol nyomban gondos orvosi kezelés alá vették, azonban megállapítást nyert, hogy *állapota reménytelen*. Jakubovits Fidél aradmegyei származású. Szülei dúsgazdag földbirtokosok és Világoson élnek. A tragikus sorsu fiatal ember édesanyja báró Bohus Julia ismert aradi mágnás-család sarja. Az öngyilkosságról nyomban értesítették Jakubovits Fidél Budapesten élő rokonait: Bohus László és Bohus Zsigmond bárókat, akik a kórházba siettek.

A késő esti órákban érkezett budapesti jelentések szerint az öngyilkos Jakubovits Fidél nagybátyja, báró Bohus László kijelentette, hogy unokaöccse öngyilkossága rendkívül titokzatos. Énhetetlen előtte, miért követte el tettét a jól tanuló fiatal ember. Bohus báró hátrározottan megcáfolta azt a feltevést, mintha az öngyilkos kokainista lett volna.

CENTRAL-MOZGO: Még ma és holnap GAÁL FRANCISKA és PAUL HÖRBIKER künö zenés vígjátéka: CSÓKOL VERONIKA!

SELECT-MOZGO: Repriz-premier: A „VIHAROS MULT”. Nagyszerű bohózat. Főszerepekben: Slegfried Arno, Camilla Horn, Max Adalbert. Helyárak: 7, 10 és emeleten 15 lej, repülőbéllyeggel együtt.

Az egész világsajtó egyhangú megállapítása szerint az utolsó 10 év legjobb filmje

Szeverin kapitány

(Hivnak a tüzek)

szombattól a CENTRAL-mozgóban.

Meghalt Aradon a hesseni fejedelmi család egyik leszármazottja

Özv. dr. Avarfy Imréné tegnap este még nyugodt esztendőkről álmodozott — ma délelőtt pedig hirtelen meghalt. — Az utolsó panasz, amelynek orvoslása elkészt

A Kálvin János-ucca egyik emeletes bérházában ma délelőtt örök álomra hunyta le szemét egy idős uriaszony, aki valaha szerepet játszott Arad előkelő társasági életében. Kedvenc karosszékében érte utól a halál özv. dr. Avarfy Imréné, az egykor általánosan ismert és népszerű aradi orvos özvegyét, aki már esztendők óta visszavonultan élt, az antik ritkaságokkal zsufolt lakásában. Nyolcvanhárom esztendő volt özv. dr. Avarfy Imréné, aki családjától távol, szinte észrevétlenül kötött el az élők sorából.

Az idős uriaszonynak tegnap este még semmi baja sem volt. A délutáni órákban küldötte el hozzám egyik bizalmasát és kért, keressék fel, mert beszélni szeretne velem, de betegsége karosszékéhez láncolja. Felkerestem abban a házban, amely valaha Avarfyké volt és amelynek első emeletén élt, szinte hermetikusan elzárva a Ma küzdéseitől. Karosszékében fogadt.

— *Nagyon örülök, hogy eljött* — mondotta kedvesen mosolyogva — *ugyszólván senkim sincsen Aradon és ezért fordulok szerkesztő urhoz segítségért.*

Azután elmondotta, hogy esztendőkké eladta házát és a szerződésben kikötötte, hogy élete végéig az általa lakott elsőemeleti lakásban maradhat. A ház azóta többször gazdát cserélt, de a szerződés érvényben maradt. A háztulajdonosokra nem volt panasz, annál több merült azonban fel az egyik lakó gazdasszonya ellen, aki nem akarta megengedni, hogy az idős uriaszony személyzete a folyosón haladhasson végig, hogy az ott elhelyezett vízvezetékéből vegyen vizet.

— *Folytonos viták és veszekedések voltak emiatt — panaszkolt el — egész beteggé tetek ezek a hercehurcák. Végül a gazdasszony kijelentette, hogy egyik rokona rendőrtisztviselő, aki majd elrendezi a dolgot. Pár nappal ezelőtt el is jött hozzám az illető rendőrségi tisztviselő egy közrendőrrel. Olyan hangon beszélt velem, amelyhez életemben nem szoktam hozzá és kijelentette, hogy ha továbbra is merem használni a folyosót, kidobtatja a butoraimat az uccára. Hiába mondtam, hogy a szerződéseim értelmében jogom van itt lakni, rámkialtott és azt jelentette ki, hogy a szerző-*

ler-családdal, amelynek révén egyenes leszármazottja az egykori hesseni uralkodó-fejedelemnek. A családfám eredetije a bécsi muzeumban van, de a másolatát, az igazoló irásokkal itthon őrzöm. Majd egyszer megmutatom magának.

Szívesen beszélgetett el a családfáról, a régmúlt eseményekről özvegy Avarfy Imréné, aki már csak a múltban élt és karosszékéhez

A külföld bizalmatlanul fogadja a német választások eredményeit

A francia és angol sajtó megegyezést sürget Németországgal

A németországi választások eredménye a külföldön élénk kommentárookra ad alkalmat. Az angol sajtó tartózkodik a határozott állásfoglalástól, bár általános az a vélemény, hogy Hitler hatalmában megerősödve, békülékenyebbnek fog mutatkozni. A francia sajtó már nem ilyen optimista. Általános feltűnést kelt az osztrák sajtó éles hangú állásfoglalása és főleg a szövetségi kormányhoz közel álló Politische Korrespondenz cikke. A lap ugyanis azt írja, hogy igazán szabad és titkos választás esetén, Hitler a szavazatok ötven százalékát sem kapta volna meg. A munkásság legnagyobb része, a kényszer ellenére, már nyíltan a rendszer ellen foglalt állást, amely nemcsak bérleszállításokat, hanem egész sor súlyos és kellemetlen pártadót eredményezett számára. A parasztság, főleg Délnémetországban és a keleti területeken, határozottan Hitler-ellenes. A katolikus körök, de az intelligencia nagy része is elutasítón viselkedik a rendszerrel szemben. A választás a rendszer apparátusának nyomása alatt állott.

A párisi lapok egyrésze erősen követeli, hogy kezdjék meg a közvetlen tárgyalásokat Németországgal, mert csak így tudhatják meg, hogy tulajdonképpen mit akar a német birodalom.

Míg a francia sajtó a közvetlen tanácsko-

zást sürgeti, Béranger, a szenátus külügyi bizottságának elnöke a legélesebben ellenzi a németekkel való szóbaállást. Franciaország nem kér az olyan javaslatokból, amelyeket a német külügyminiszter egyszer már előterjesztett és amelyeket Paul Boncour visszautasított — mondotta Béranger. Franciaország inkább visszaadja Németországnak teljes szabadságát, hogy szerelje fel hadseregét addig a mértékig, ameddig jónak találja. Franciaország békét akar, de nem olyant, amely nem más, mint csapda, amelybe a francia népet és szövetségeseit akarják taszítani. A francia nemzet hű marad a szerződésekhöz és a szövetségeseihez.

Az angol alsóház tegnap a német kérdéssel is foglalkozott. A munkáspárt tudvalevőleg a leszerelési problémával kapcsolatban bizalmatlansági javaslatot tett a kormány ellen. A javaslatot az alsóház 409 szavazattal 54 ellenében elutasította. A szavazást megelőző vitában Macdonald nagy beszédet tartott, amelyben hangsúlyozta, hogy az angol kormány mindent megtesz, hogy Németországból résztvegyen a leszerelési konferencia ülésén. Simon angol külügyminiszter kijelentette, hogy az angol kormány a leszerelési kötelezettségre nézve olyan javaslatot tesz, amely közel áll a német felfogáshoz. A javaslat az összes államok katonai létszámának csökkentésénél a német hadsereg erősségére akar tekintettel lenni.

Özvegy dr. Avarfy Imréné holttestét ki szállították a felsőtemetőbe. S táviratilag értesítették egyetlen leányát, A v a r f y Saroltát, aki valószínűleg holnap érkezik meg Aradra. Az idős uriaszonyt előreláthatólag valószínűleg csütörtökön helyezik örök nyugalomra a felsőtemetőben, ahol a családi sírboltban álmódhat tovább a Multról, a hesseni fejedelmi udvarról, ahonnan ősei évszázadokkal ezelőtt elindultak...
Marosi Rudolf.

Jön! SELECT-mozgó: Jön! **„Csábitson el kérem!”**
Liane Haid — Georg Alexander — Szőke Szakáll:

dés nem érdekli. Az izgalomtól végül rosszul lettem, mire a tisztviselő — aki többszöri felszólításom dacára sem akarta megnevezni magát — ezzel hagyta el a lakásomat:

— *Mi a rendőrségnél ismerjük már az ilyen rosszulléteket. Bennünket nem lehet félrevezetni.*

— Most segítséget kérek. Szerkesztő ur. Tanácsot és segítséget. Lehet ezt büntetlenül csinálni? Szabad így rárontani egy egyedülálló öregasszonyra?

Megnyugtattam az idős uriaszonyt és megígértem, hogy eljárak illetékes helyen az ügyben. Hálásan vette tudomásul a dolgot és többször hajtogatta:

— Nagyon köszönöm. Azt a kis időt, ami még hátra van, békében és nyugalomban, zaklatásmentesen akarnám leélni.

Szegény özvegy dr. Avarfy Imréné, akkor még nem tudta, hogy ez az idő nagyon is rövid, alig pár óra. Ha tudta volna, nem is fárad azzal, hogy elmondja a történetet. De a 83 éves uriaszonynak esze ágában sem volt meghalni, nevetett, jókedvűen elbeszélgetett és nyugodt pár évről álmodott. És a beszélgetés folyamán érdekes titkok árultak el.

— A családom nagyon ismert. Hallerleány vagyok, közeli rokonságban a gróf Hal-

Olcsó társasutazás Aradról Bucurestibe és vissza

A különvonat november 29-én indul

— **Az utazásra az Aradi Közlöny kiadóhivatalában lehet jelentkezni** —

A temesvári Központi Bank menetjegyi-irodája már több ízben bonyolított le jól sikerült társasutazásokat. Ezúttal a menetjegyiroda a fővárosba indít társasvonatot és ennek megszervezésével az Aradi Közlöny utazási osztályát bízta meg. A bucuresti-i utazás ára, mint a múltban, ugy most is oly csekély, hogy mindenki számára lehetővé teszi a három napos kirándulást.

A különvonat amely november 29-ikén reggel indul, aznap este érkezik Bucurestibe, vissza december 2-ikén este indul és Aradra december 3-ikén reggel érkezik. Ezek szerint utasaink teljes három napot tölthetnek Bucurestiben. A részvételi díj: Aradtól Temesvárig harmadik osztályon, Temesvártól Bucuresti-ig és vissza másodosztályon, számozott ülésű, külön gyorsvonaton, összesen 930 lej.

Az összeg olyan minimális, mint még eddig sohasem volt és a rendezőség nemcsak az

utazási díjak megállapításánál volt figyelemmel, hanem gondoskodott arról, hogy a társasutazás résztvevői olcsó ellátásban is részesüljenek a fővárosban. Az utazás fenti uti-költséggel és a három napos ellátással, vendéglői étkezéssel, szállodával, valamint az autó-költséggel, amely az utast a vasutról és a vasútra szállítja, együtt mindössze 1579 lej.

Bucurestiben, amennyiben 15 jelentkező lesz, auto-cart indítanak a város megtekintésére, ez a körutazás közel két és fél órát tartana és összesen 60 lejbe kerül. Az utazás rendezősége egyébként közli, hogy a különvonat csak 200 utas jelentkezése esetén indul. Ha csupán száz jelentkező lenne, ugy a fenti árak és feltételek mellett, menetrendszerű III. osztályu gyorsvonaton, de számozott ülőhelyekkel indul a társasutazás.

A kedvezményes társasutazásra Aradon az Aradi Közlöny és az Erdélyi Hírlap kiadóhivatalai fogadnak el jelentkezéseket.

HIREK

Gázálarc a ruzs felett

Londonból érkezett az a hír, hogy Mary Allen, aki a világháborúban az angol női védőszolgálat főparancsnoka volt, most női tartalékcsoportot szervez — nemzeti szükségállapot esetére. Ezen a helyen nem akarjuk azt a kérdést bolygatni, hogy Anglia, amely állandóan hangoztatja, hogy az európai béke öre, miért szervez még női hadsereget is, nem is a nők egyenruhába való bujtatása ellen emelünk kifogást, hiszen a katonaruha bizonyosan jól fog festeni a nyulánk, csinos angol ladyk elegáns természetén, csupán a női gázálarc divatját találjuk kissé korainak, elharnarkodottnak... A Miss Mary Allen parancsnoksága alatt megalakuló hölgy-tartalékcsoport legfőbb feladata ugyanis a gázvédelem megszervezése lesz és első s legfontosabb teendőjük az, hogy megtanulják a gázálarcok használatát. Hát a gázálarcok ügye egyelőre azt hisszük rosszul áll, tekintve a gázmaszkok mai, torz és legkevésbé sem csinos formáját...

Azt, hogy asszonyok a mai gázálarc mögé rejtsek arcukat, bizony nehéz is lenne elképzelni... A gázálarc jelenlegi formájában olyan valami, ami groteszk, idomtalan külsőt kölcsönöz a fejnek és aminek üvegablakán révedező tekintet világíthat csak keresztül, azonban a puder hamvas fényét, a ruzs kihívó vérpirosságát és a hosszú szempillák bársonyos árnyalatát nem árulja el a gázmaszk, amely mögött mindaz, ami ről bájít, női húságot és hatástokozást jelent, nem érvényesül... A gázálarc a mai formájában talán még arra sem jó, hogy védelmet nyújtson a gáztámadások ellen, mert mit ér egy ilyen otromba, groteszk és minden eleganciát nélkülöző gázálarc a mustárgáz, vagy a hyperit gyilkos atomjai ellen...?

Londonban legalább kétezer főnyi női gázálarcos csapatra számítanak, olyan feltételek mellett, hogy a női hadsereg tagjainak 16 éven felüli életkorral, saját autóval vagy repülőgéppel kell rendelkezniük... Ezt az optimista számot kézből megkontrázzhatjuk, hiszen autók és repülőgépek még akad az angol főváros hölgyeinek birtokában, vannak olyanok is, akik 16 éven felülnek hajlandók elismerni életkorukat, de olyanok már nemigen akadnak, akik frissen ondólt, selymes hajukra, gondosan kipuderezett és szépen kiruzszozott arcuk elé felcsatolják az otromba, groteszk gázálarcot! Az angol tudósok ezekután bátran félre tehetik kísérleteiket, a gázálarc tökéletesítése a jelen pillanatban legkevésbé sem fontos! A gáztámadás elleni védelemre felszerelt gyárak szerződtesseken iparművészeket, szobrászokat és festőket, hogy kétciméteres szempillákkal, bársonyos, puderes és — tetszés szerint — esetleg grüberlis arccal, ide, kiruzszozott ajkakkal felsze-

Nem köhög többé.

Ezen üveg tartalma, KRESIVAL címkével, minden meghűlésben szenvedőt megszabadít a köhögés gyötrelmétől. KRESIVAL nem csak egy kitűnően oldó köhögés elleni szer, hanem kellő időben használva KRESIVAL megóvja a meghűléstől és a köhögést csirájában fojtja el.

KRESIVAL

— Kártérítés egy veszett kutyamarásért. Az aradvárosi vízművek igazgatóságának telepén a telepőrző kutya megharapott egy környékbeli kisgyereket, akit szülei a kolozsvári Pasteur-intézetbe szállítottak el preventív kezelés végett. Ennek befejeztével a gyermek szülei kérték költségeik méltányos megtérítését a vízművek igazgatóságától. Tripa vízüzemigazgató 2500 lej költségmegtérítésben egyezett ki a szülőkkel, amelyhez a városvezetés kedden megadta a maga hozzájárulását is. Most a telep kutyáját is megfigyelés alá vették, mert nincs kizárva, hogy a kutya esetleg megveszett.

Az aranykönyv

Nemrégiben meghalt egy Georges Underbrite nevű amerikai milliós, aki egész életén keresztül nagy könyvbarát volt és a világ egyik legértékesebb könyvtárát gyűjtötte össze. Örökösei a könyvtárat eladták és az árverés során igen sok egyiptomi kéziratot, régi görög kéziratot, ó-szláv könyvet vettek meg a bibliofilek. A legrágább könyv egy ötven oldalas könyvecske volt, amely aranyból készült. Papírvékony aranylapokra volt a szöveg nyomtatva és öt milliméter vastagságú aranylapokból áll a könyv fedele, amelynek a fizése is aranyfonalakkal történt. A könyv egy indiai rádza kincstárából került az amerikai gyűjtő könyvtárába és a könyvnek nemcsak aranyértéke igen nagy, hanem a művészi értéke is, mert az egyes lapokat aranyba vésett csodálatos finom művészi ornamensek díszítik.

— Az aradi „Astorla“ kávéház volt tulajdonosa állott ma sikkasztással vádolva az aradi törvényszék második szekciója előtt. A kávéház-tulajdonost, Böhm Jenőt azzal vádolták, hogy két pincértől kauciót vett fel és a pénzt nem fizette vissza. A vádirat szerint Müller István pincér ötezer lejt, Decsenyi Gyula háromezer lejt adott át Böhmnek kaucióképpen. Ez év februárjában Böhm eladta a kávéházat, a pincéreknek azonban nem adta vissza a kauciót, mire feljelentették. A vizsgálat folyamán a volt kávéháztulajdonos kijelentette, hogy az új tulajdonosok kötelezték magukat a kauciók visszaadására és csak későn értesült arról, hogy nem hajlandók eleget tenni kötelezettségüknek. Ma tárgyalta az ügyet az aradi törvényszék, amely előtt Böhm ismét jóhiszeműségét hangoztatta. A bíróság bűnösnek mondta ki és az enyhítő körülmények figyelembevételével egyhavi elzárással sújtotta a volt kávéháztulajdonost, aki felebbezést jelentett be az ítélet ellen.

Világhírű COLUMBIA

amerikai rádiók, beépített dinamikus hangszóróval, jutányos áron és kedvező fizetési feltételekkel kaphatók:

Kalmár József műszerésznel,

Arad, Str. Bratlaau (v. Weitzer János-utca) l. 4290

— Egy hónap betörésért. Az aradi törvényszék ma egy havi fogházzal büntette meg Petrescu Béla kekesi cigányt, aki ez év januárjában Wurzel Marcus aradi kereskedő üzletébe tört be és onnan szövetet lopott.

CONSUM- és készpénzvevők

relt gázálarcok hagyják el a gyárak műhelyeit... a női hadsereg részére. Így legalább a gázálarc — ha másra nem — arra jó lesz, hogy az uniformis, katonasapka és rangjelzés mellé uniformizálja a női szépséget is a jövő háborújának leszerelése érdekében... (—nyi).

— IDÓPROGNÓZIS: Sok helyütt esők, főleg a déli részeken. A hőmérsékleti viszonyok még nem változnak lényegesen.

— Lázadás az új afgán király ellen. Londonból jelentik: Az új afgán király, Safir khán ellen az egyik afgán törzs fellázadt. A király tízezer főnyi csapatot küldött ki a lázadó törzs leverésére.

— Lindberg feleségével együtt átrepült az Atlanti Óceánt. Párisból jelentik: Avigóából érkező jelentések szerint Lindbergh ezredes kijelentette, hogy feleségével együtt az Atlanti Óceánt keresztülrepülve tér vissza New-Yorkba. Az Óceánrepülés leszállás nélkül megy végbe.

— Áremelést kérnek az aradi tejkereskedők. Az aradi tejkereskedők azzal a kéréssel fordultak a városvezetéshez, hogy tekintettel arra, miszerint a takarmányozási időszak beköszöntött, engedélyezze a városvezetés, hogy a tej áronkénti árát 5 lejről 6 lejre emelhessek fel. A polgármester ígéretet tett a tejtermelők küldöttkének, hogy a kívánságukat a legközelebbi árnaximáló ülés elé fogja terjeszteni.

— Öngyilkos lett a német legfelsőbb semmitűszék elnöke. Bécsből jelentik: Az „Allgemeine Zeitung“ arról számol be, hogy Bumke, a német legfelsőbb semmitűszék elnöke öngyilkosságot követett el. Bumke az egykori Braun-kormány és Papen között felmerült alkotmányjogi ügyben a szociáldemokrata Bismarck állásponjtára helyezkedett.

egyaránt jól és olcsón vásárolhatnak

BÁRSONY

— Dr. Vermes Ernő előadása a ZsNSz keretében. Ma este 9 órakor a Zsidó Kulturház termében: Str. Romanului (Zrinyi-ucca) 6., dr. Vermes Ernő, az erdélyrészi Zsidó Nemzeti Szövetség elnöke tart előadást. A kitűnő előadó részt vett az ideai prágai cionista világkonferencián és előadásában erről is beszámolót tart. A rendezőség pontos megjelenést kér.

MA Zsidó Nőegylet jótékony célú kártyaest a Bride-szalonnál új helyiségében, (volt Salacz-ucca).

Háziasszonyok: Bárány Neuman Alfrédné és Grosz Józsefné.

— Az aradi Kulturpalotába helyezik az Orczy-Vásárhelyi-könyvtárat. Hónapokkal ezelőtt az a gondolat vetődött fel a Kulturpalota igazgatósága részéről, hogy a Moise Nicoara aradi filiceum helyiségeiben elhelyezett Orczy-Vásárhelyi-könyvtárat az iskola tulajdonjogának fenntartása mellett helyezték el a Kulturpalota könyvtáros-tályán, mert így biztosíthatnák az értékes és számos könyvtárasággal rendelkező könyvtár nyilvános használatát. Ily értelemben Aradváros vezetésége kérelemmel fordult a közoktatásügyi minisztériumhoz is, amelytől a város beadványára ma érkezett meg a leirat. A közoktatásügyi minisztérium értesítette Aradváros vezetéségét, hogy a város által ajánlott terv megvalósítását helyesli és a maga részéről megadja hozzájárulását arra, hogy az Orczy-Vásárhelyi-könyvtárat átköltöztethessék a Kulturpalotába. Aradváros vezetésége kedd délelőtti ülésén örömmel vette tudomásul a minisztérium hozzájárulását és értesülésünk szerint már a jövő év tavaszán megkezdődnek a hatalmas könyvtár kötetének átköltöztetési munkálatai a Kulturpalota könyvtárába.

kötött-szövött, harisnya-áruházban, Piata Avram Iancu 18.

— Goldschmidt Banknál vásárolt sorsjegyek I. osztályu nyereményei: Lej 15.000: 70697, Lej 10.000: 55743, Lej 6.000: 17042, 45126, Lej 4.000: 16055, 57325, Lej 2.200: 16016, 16030, 16046, 17071, 17100, 18792, 19640, 20977, 20978, 26113, 26341, 28044, 33198, 45007, 45041, 45963, 45967, 46745, 49410, 49430, 49436, 57329, 63879, 64744, 68993, 68997, 70660, 70699, 78618. A nyereményeket azonnal kifizeti a bank pénztára.

— Dr. J. KERÉKES RÓZSI női belgyógyász-specialista, volt egyet. klinikai tanársegéd, magánbetegelt Str. Mocloni (v. Orczy-ucca) 18. szám alatt elsőemeleti új rendelőjében naponta d. u. 3-5 között fogadja.

— Ma az alantli gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

FÖLDES: Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.)
KÁRPÁTI: Bul. Reg. Ferd. (Boros Béni-tér.)
ROZSNYAI: Piata Avram Iancu (Szabadság-t.)

URANIA

Ma, szerdán 5 órától leszállított helyarakkal

Közkívánatra: FANNIE HURST regénye Páris, Budapest, Bécs és a többi metropolisok nagyszerű slágere:

MELLEK UCCA

IRENE DUNNE — JOHN BOLES
felülmúlhatatlan alakítása.

Ezt megelőzi a sportrajongók exkluzív filmje PREMIER!

A Joinvillei sportiskola

Délután 5 órakor 6 lejes helyarakkal
MEGSZALV A SZEVEN
Alpár Gitta, Gustav Fröhlich, Halnay Tibor

LEGUJABB

Ujabb adatok Jakubovits Fidél rejtélyes öngyilkosságáról

Ejszaka két óraker jelenti az Aradi Közlöny budapesti tudósítója

A rejtélyes öngyilkosság ügyében ma a késő éjjeli órákban kapott pozitív nyomot a budapesti rendőrség. A késő esti órákban jelentkezett a főkapitányságon Freund Gyula, aki a Rökk Szilárd-ucca 2. szám alatt levő vendéglő üzletvezetője és érdekes vallomást tett. Elmondta, hogy Jakubovits Fidél ma reggel hét óra tájban Kubinyi György földbirtokos és Gonda Manci artistanő társaságában megjelent a vendéglőben. Itt jól is-

merik a fiatalembert, aki gyakran járt a vendéglőbe sörözni. A társaság tagjai teljesen józanok voltak. Délelőtt tizenegy óráig maradtak, néhány pohár sört ittak, majd jó hangulatban távoztak. Kubinyi szállodai lakására ment, Jakubovits pedig az artistanővel együtt taxin elhajtattott. A rendőrség holnap a földbirtokost és az artistanőt hallgatja ki és reméli, hogy vallomásuk nyomán világosság derül a titokzatos eset hátterére.

Josiko japán kémnő harca a hadititkokért — holttesteken keresztül

Gyilkosság egy szállodában — Kitüntetés egy erőd ostrománál —
Hogyan szöktette meg a kínai császárnét

Tokióból jelentik: Az utolsó évtizedek nőalakjai közül, akik szerepet játszottak a világtörténelemben, kevés akad, akinek élete annyira kalandos és regényes lett volna, mint a kis Josiko Kavasima élete. Kitartás, energia és bátorság tölti meg a törékeny testet, a fiatal leány vidám mosolya mögött vasakarát és hihetetlen elszántság rejtőzik. Josiko Kavasima mandzsu származású. Apja a több ezer éves kínai dinasztia tagja volt, anyja pedig japán eredetű. A kínai forradalom után, amely a császár detronizálásához és a köztársaság kiállításához vezetett, Kavasima herceg, Josiko apja, Japánba menekült. Halálos ágyán megígértette leányával, hogy egész életét Mandzsuria felszabadításának... logja szentelni és mindent elkövet, hogy az országot megtisztítsa a banditáktól és felkelőktől.

A mandzukói Jeanne d'Arc

Josiko kezdetben a japán csapatokban harcolt. Első kitüntetését egy külső erőd meg-

FILM KÖZLÖNY

Páris varázsa...

Dolly Haas legújabb filmjének bemutatója a Corso-moziban

Az új utakon haladó filmkomédia egyik leg-sikerültebb példája a „Páris varázsa” című vígjáték, amelynek minden jelenete, egész cselekményzövése, új megoldásokon, teljesen újszerű rendezői és művészi kiállításokon alapszik. Egy kicsit emlékeztet Fejős Pál legutolsó nagy filmjének, a „Sonnenstrahl”-nak feldolgozására, van benne egy kevés operett, sok szatira, groteszk komikum, revüszzerű színpadok és szinte drámaiaknak ható jelenetek is. A rendező: Fedor Ozen, meglepően, mondhatnánk merészen új utakon halad és sokat tud belevinni a filmbe a maga egyéniségéből, elképzeléseiből. Vannak nagyszerűen megfogott jelenetei, bravuros rendezői instrukciói, amelyeket a szereplők valamennyien intelligens, megértő játékkal, művészien hoznak ki. Kiemelésre méltó a rikkancsok kara, amely minduntalan előbukkan a háttérből és riport-szerűvé, eseménydussá teszi a cselekményt. Dolly Haas, ez a kitűnő, vérbeli vígjáték-színésznő, egy intézetből megszökött kisleányt alakít, aki belesodródik Páris varázsaiba... Remekbe szabott jellemfigurák egész tömege képezi a szereplő-gárdát, amelyből ki kell emelnünk: Ivan Kowal-Samborskit, Fritz Kamperst és Julius v. Falkensteint. A film egyes jelenetei ellenállhatatlanul kacagásra készítik az embert és különösen a fiatal könnyekig mulattató. A stílusos, modern kísérezene dr. Carol Ratthaus nagyszerű kompozíciója.

ostromlásánál szerezte Vainganban. Az erődítések stratégiai jelentősége miatt a kínai főparancsnokság minden áron tartani akarta azokat, ezért a kínai csapatok makacsul védekeztek a japán ostromlók ellen, akiknek napokon keresztül talpalatnyi földet sem sikerült meghódítani az erődítések területén. Az utolsó rohamnál végre Josikonak volt köszönhető, hogy a támadás sikerre vezetett. Az amazon hősiességgel küzdött és példájával magával ragadta a többi japán harcost is. Az erődítést sikerült bevenni és ettől a naptól kezdve Josikót a mandzukói Jeanne d'Arc-nak nevezték.

A japánok folytatták előnyomulásukat Jehol kínai tartományba és a japán vezérkar egy ügyes kémet keresett, akire különösen kényes feladatokat lehet bízni. Josiko önként jelentkezett az életveszélyes feladatra és a japán kémosztály vezetőjének minden ellenkezése dacára őt küldték ki, hogy kikémlelje a kínaiak főhadiszállását. Josiko Kavasima, akit a látogatás szerint egészen a határig üldöztek a japán katonák, Sanghaiba érkezett mint menekült. A kínai csapatok, akik a drótsövények mögött álltak, örömmel fogadták a leányt, akitől azt hitték, hogy az ő hívük... Josiko elmondta, hogy fontos közlendői vannak és kérte, hogy azonnal vezessék a főparancsnok elé. A japán kémnőnek így sikerült közvetlen összeköttetést szerezni a főparancsnokhoz.

A japán kémnő munkában

A vakmerő kémnő heteken keresztül dolgozott a kínai hadiszálláson, míg végre az egyik fiatal vezérkari kapitány gyanút fogott. Az egyik este meglepte a kémnőt, amint éppen fényjeleket adott a tengeren cirkáló japán hadihajóknak. Josiko két segítőjét elfogták, de ő maga megmenekült. A vezérkari tiszt egyedül indult üldözésére.

Másnap reggel a tisztet a sanghai-i Palace hotel egyik szobájában találták holtan.

Josikót letartóztatták a gyilkosság gyanúja miatt. A leány újra vabankot játszott. Nyugodtan beismerte, hogy megölte a kapitányt, de azt állította, hogy szükségéből cselekedett, mert a férfi erkölcsstelen merényletet akart elkövetni ellen. Josikót elbocsátották, de minden lépését figyelték és így fel kellett adnia a további kémtevékenységet. Két nap múlva nyomtalanul eltűnt Sanghaiból. Ejszaka sikerült egy csónakban kiveznie a tengerre és így jutott el egy japán torpedóromboló fedélzetére.

Josiko Kavasima nem sokkal későbbben Tiencsinben hajtott végre legmerészebb vállalkozását. Tiencsinben ekkor állandó izgalom és nyugtalanság volt. Jehol egész tartománya a japánok kezében volt, küszöbön állt Mandzsuria függetlenségének kikiáltása és Pui kínai császár már egy japán hadihajó fedélzetén volt, urban Mandzsuria felé, ahol ő készült

Üdít és szépit

Germandrée

Buder és Crém

átvenni az uralmat. A császár, nehogy gyanút keltsen, feleségét tiencsini palotájában hagyta. Attól kellett tartani, hogy Pui kormányzóvá való kikiáltása után az excsászárnét tuszként elfogják.

A feladat tehát a volt, hogy a császárnét Tiencsinből ki kell menteni.

Josiko Kavasima vállalkozott az életveszélyes feladatra. Japán torpedóromboló érkezett meg Tiencsinbe, ott taxifőnök öltözve napokon keresztül kikémlelte a helyzetet. Határozott órában néhány kínai katonának öltözött összeesküvéssel együtt behatolt a palotába és az udvarhölgynek öltözött császárnét a kocsiába vezette.

A kikötő felé vezető uton minduntalan kínai őrszolgák állították meg őket, de Josiko minden esetben hidegvérrel tudta kikerülni a veszélyt. A város lázas sietséggel készülődött a védekezésre, az uccákon már megszólltak a gépfegyverek, közben pedig Josiko a hajnali szürkületben a tengerpartra ért a császárnővel. Beültek a várakozó motorcsónakba, amely egy japán hadihajóra vitte őket.

Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület igazgatósági tagjainak felelőssége

November 28-án lesz kélet a kiházasítási csoport milliós perének ügyében.

Nagy érdeklődés közepette ma tárgyalta az aradi törvényszék második szekciója az Aradi Polgári Jótékony Egyesület kiházasítási csoportjának milliós perét. Ismeretes, hogy a volt kiházasítási csoport kétszáz tagja dr. Pop Sándor aradi ügyvéd útján körülbelül másfél millió lej erejéig perelte be az egyesületet. Hónapok óta folyik a nagy per, izgalmas viták előzték meg a mai tárgyalást, amelyen már az igazgatósági tagok anyagi felelősségéről volt szó.

A mai tárgyalás alkalmával váratlan nézeteltérés támadt a bírák között és harmadiknak Senciuc tanácselnököt vonták be, akinek elnöksége alatt vezette le a további tárgyalást Moldovan Sabiu dr. és Suluiu dr. Dr. Pop az igazgatósági tagok anyagi felelősségéről beszélt, majd az anyagi kár igazolására bejelentette az egyesületi könyvecskéket, amelyekbe a kifizetéseknek megfelelő bélyegeket ragasztottak. Pop dr. kifejtette, hogy az igazgatósági tagok feltétlenül felelősek a történetekért, mert tisztában voltak azzal, hogy az egyesület kiházasítási csoportját két okból nem lett volna szabad megalakítani: elsősorban azért, mert az alapszabályok nem engedték meg, másodsorban azért, mert a csoport részére készített szabályok is előírták, hogy leg-
alább nyolcszáz taggal alakítsák meg. Végül kérte a részletek tisztázása érdekében Chisman Benzin, a Poporala biztosító volt igazgatójának kihallgatását.

Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület nevében dr. Cotiuu Romul ellenozte a volt igazgató kihallgatását és arra hivatkozott, hogy Chisman ellen bünvádi eljárás folyt ebből az ügyből kifolyólag. Dr. Pop közölte, hogy az eljárás megszünt és így Chisman vallomása bizonyító erővel bírhat. A bíróság hosszas tanácskozás után helyt adott a kérelemnek és elrendelte a volt biztosítást igazgató kihallgatását, egyben felhívta a peres ügyvédek, hogy a legközelebbi, november 28-ikára kitűzött tárgyalásra hozzák el a peres feleket, hogy esetleg azokat is kihallgathassák.

Szent Erzsébet ünnepe az aradi minorita rendházban

Nagy ünnepek keretében készíti elő és tartja meg az aradi minorita-rendház és plébánia Szent Erzsébet ünnepét. Árpádházi Szent Erzsébet a minoriták erdélyi rendtartományának védőszentje s a tiszta, önzetlen szeretetből fakadó jótékonyág példaképe, aki a krisztusi élet ragyogó glóriájával sugározza bele példaadását hét évszázad után is az emberiség lelkébe... Szent Erzsébet a mai szomorú, válságos időkben megvilágítja az utat a jótékonykodás számára, a magyar királyi hercegasszony, aki otthagya az udvar fényét, kényelmét, hogy sötét odukba világítson be könyörületes, emberszerető szívével...

Szent Erzsébet ünnepét nagyszabású előkészületek után, bensőséges fénytel tartja meg az aradi katolikus társadalom. Az ünnepeket háromnapos ájtatosság vezeti be, amelyek november 16-ikán, csütörtökön kezdődnek és szombaton érnek véget. Csütörtökön, pénteken és szombaton este Horváth Miklós, Mahlg Berard és Szócs Didák minorita rendtagok mondanak szentbeszédet a minorita-templomban. A háromnapos ájtatosság célja az, hogy Szent Erzsébet glóriás alakját minél elevebbé tegyék és elővárszolják a századok homályából, hogy ragyogó példája felkelte a lelkekben a könyörületeség, az emberszeretet nemes érzését. Soha annyira nem volt talán szükség arra, hogy Szent Erzsébet példája mutassa az utat, mint napjainkban, amikor ugyszólván napról napra nő a téli időszak beálltával a nyomor árnyéka...

Vasárnap reggel, Szent Erzsébet ünnepén, a 7 órai mise után, Szabó Dániel hitoktató mond prédikációt, majd délelőtt 10 órakor ünnepélyes nagymise lesz az aradi minoriták templomában. Az ünnepek befejezésekképpen, este 6 órakor ismét szentbeszéd lesz, amelynek keretében Szabó Gábor plébániai irodavezető méltatja a Szent Erzsébet-ünnepek szociális jelentőségét. Ugy az ünnepek alatt, mint az ezt megelőző három napon, az aradi minoriták templomában a gyűjtések összes bevételét jótékonyági célokra fordítják s azokból a Szociális Misszió útján, a nyomorgók segítségben részesülnek.

Az „Aradi Közlöny“ Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

- „Hotel Tanescu“-vaj szemben (Str. Regalan.) Calea Victoriei, Picadily-kávéházzal szemben. Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.
- „Athene Palace“ szállodával szemben levő sarkokbódében.
- „Grand Hotel“-lel szemben, a főposta sarkán.

Letartóztattak egy ismert budapesti bankárt a bécsi valutacsempészési botránnyal kapcsolatban

A vád szerint Grosz Imre bankár harminc millió pengőt csempészett ki — A valutarendőrség nyomozása

Budapestről jelentik: Az a nagyarányú nemzetközi valuta- és kötvénycsempészési ügy, amely a múlt héten oly nagy izgalom között Bécsben kipattant és amelynek középpontjában a svájci Arbitrium részvénytársaság áll, most magyar vonatkozásaiban is fordulóponthoz jutott.

Az ügyészség letartóztatta Grosz Imre ismert budapesti bankárt és az Eger és társai szállítócég két főnökét.

A magyar valutarendőrség már régen ismeri a nemzetközi kötvényüzletekre vonatkozó és Budapestre vezető szálakat, de a 60 millió schillinges bécsi valutaügy budapesti összefüggéseire vonatkozólag csak akkor jutott gyanuokok nyomára, amikor P e c h k r a n t z bécsi ügyvéd elfogatása után irodájában házkutatást tartottak, a házkutatás folyamán olyan feljegyzéseket találtak, amelyek több bécsi cégen keresztül Budapestre vezettek.

SPORT KÖZLÖNY

Játékoskereskedelem a magyar futballistákkal

Franciaországba szöktették Beretvás V-öt, a III. ker. FC Cubából visszatért játékosát

Budapestről jelentik: A magyar-francia játékoskereskedelem jelentős nemzetközi forgalmat bonyolít le, bár ez még a magyar külkereskedelmi statisztikában nem szerepel. A budapesti közönség csak azt látja, hogy a tehetséges és kevésbé tehetséges fiatal, de öreg futballisták is sorra vándorbotot vesznek a kezükbe és Franciaországba teszik át székhelyüket.

A legtöbb esetben a háttérben néhány közvetítő is szerepel, akik a szó legszorosabb értelmében, eladják a magyar játékosokat külföldön. A legutóbbi napokban olyan eset történt, amely az illetékesek figyelmét egyszerre ráirányította ezekre a külföldi manipulációkra.

A III. kerületi TVE fiatal játékosa, Behringer, akit a közönség Beretvás V. néven ismer, évekkkel ezelőtt kivándorolt Kubába, ahol nagy sikerrel szerepelt, de pár hónappal ezelőtt visszatért Magyarországra. Ekkor az óbudai profi egyesület, a III. ker. FC kezdett vele tárgyalni és Beretvást kikérték a kubai szövetségtől. Maga a kikérés nem volt olcsó dolog, hiszen egyetlen távirat 32 pengőbe, közel 900 lejbe került, de végül is megérkezett a kubai szövetség kiadatása. A játékosal nem tudott a III. kerület megegyezni, mert túlma-

gasak voltak az igényei. Emiatt a játékos és az egyesület között megszakadtak a tárgyalások. Pár nappal később indult franciaországi turájára az Attila. A miskolci csapat utközben pihenőt tartott Budapesten, közben bajnoki meccset is játszott az Újpesttel. Másnap kellett volna tovább utaznia. Éjjel felverték az III. ker. FC több vezetőjét és Beretvás lakáscímét kérdezték tőlük. Az óbudai sportvezérek azonban gyanút fogtak és nem adták meg a címet. Ez történt éjjel, de a reggeli triestri gyorsvonattal elutazott Budapestről az Attila és vele ment Beretvás V. is.

Ugyanekkor igazolási lapot nyújtottak be a szövetséghez, amely szerint Beretvás az Attila amatőrlátékosa. De még magukhoz sem tértek a szövetségi vezetők a meglepetéstől, amikor megérkezett a francia szövetség távirata, amelyben Beretvás kiadatását kérte. Az anyaegyesület, a III. ker. FC természetesen jogot formál a játékosra és erélyes fellépésre megindult a vizsgálat, hogy a játékos megszüktetésének és franciaországi szerződésének rejtelmes részleteit tisztázzák.

A budapesti egyesületek most beadvánnyal fordultak a futballszövetséghez, hogy az MLSz legerélyesebben lépjen fel a játékoskereskedelem kinövésével szemben.

Gallacher vezeti rohamra a skót csapatokat az osztrák válogatott csapat ellen

Bécsből jelentik: A bécsi, prágai és párisi hármas győzelem után, úgy az osztrák, mint az angol sajtó, ismét visszatért kedvenc témájához: a glasgowi válogatott mérkőzéshez. A lapok lelkiismeretes áttanulmányozása után megállapítható, hogy a csatornán túl nagyobb az izgalom, mint az osztrák fővárosban. A szövetségnek nem sikerült rábírnia a Rangers vezetőségét, hogy mondja le a prágai játékot és így a bajnokságot embercím kénytelen a válogatott csapat nélkülözni. Rangers kikapcsolódása esetén, a londoni csapatokban szereplő skót származású játékosok beállításáról is szó lehet. Ez az eset most már bekövetkezett és amint a New Cronicle írja, a következő londoni játékosokat kérte kölcsön a skót szövetség Gallacher (Chelsea) Duncan (Derby County), Gibson (Aston Villa) és Jones (Arsenal). A válogatott csapat támadósrát tehát a jól ismert Gallacher fogja dirigálni.

O Munténia ökölvívói fölényesen győztek az erdélyiek fölött. Kolozsvárott meccseltek a munténiai és erdélyi ökölvívók és a munténiaiak 8:0 arányban megsemmisítő fölényel győztek.

O A magyar szövetség erélyes állásfoglalása a Barátgy-ügyben. A MLSz elhatározta, hogy erélyesen foglal állást Barátgy ügyében, követeli a román szövetségtől, hogy a kitűnő játékos szereplését addig ne engedélyezze, míg a Hungária és a Crisana meg nem állapodtak.

O A Nemzeti Bajnokság bevezetése ellen foglalt állást a PLASz. A magyar profik a vegyes rendszer, illetve a Nemzeti Bajnokság bevezetése ellen foglaltak állást, ez annyit jelent, hogy ezt a pompás reformot Magyarországon ismét elodázzák.

Irodalmi törvénytől bünper,

»Lady Chatterlain szeretője« miatt

Bucurestiből jelentik: Lavrence angol író „Lady Chatterlain szeretője” című könyve meglehetősen nagy vihart váltott ki román irodalmi körökben is. Két tábor alakult ki, az egyik dicsőretre méltónak találta Lavrence ultrarealista írásmódját, a másik határozottan a regény ellen foglalt állást. A kérdés irodalmi törvénytől formájában a nyilvánosság elé került: a bucaresti-i Roxi-moziban Radu Budisteanu publicista szállt sikra „Lady Chatterlain szeretője”-nek védelmében. Budisteanu előadását egy Ocneanu nevű ur a szerző engedélyével broszura alakjában kinyomatta. Budisteanu mindössze azt a feltételt támasztotta, hogy Ocneanu, aki a regény román fordításának kiadója is egyúttal, ingyen terjessze a brosurát.

Rövid idő múlva kiderült azonban, hogy Budisteanu irodalmi védőbeszédét öt lejért vesztetik. A szerző erre az irodalmi és művészi tulajdonról szóló törvény alapján feljelentést tett az ügyészségen Ocneanu ellen. Az ügyészség bizonyítékok híján ad acta tette a feljelentést, mire Budisteanu közvetlenül bünvádi utra terelte az ügyet, amely tegnap került az ifjovi törvénytörvény második szekciója elé. Alevra ügyész nem tette magáévá a vádat, azzal érvelve, hogy a broszura elutajdonításáról nem lehet szó, legfeljebb arról, hogy Budisteanu esetleges kártérítési igényeit polgári uton próbálja behajtani. A bíróság nem tette magáévá az ügyész érvelését és Ocneanut ötezer lej pénzbüntetésre, valamint Radu Budisteanuval szemben huszezer lej kár megtérítésére ítélte.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az új kormány gazdasági tervei az ország pénzügyeinek rendbehhozására

Marcus Mihály dr., az aradi liberális párt elnöke a krízis megoldásáról
— Az óliberálisok gazdasági programja —

Lapunk más helyén beszámolunk arról, hogy a Duca vezetése alatt álló liberális-párt vezéréből alakult meg az új kormány. Románia mai súlyos gazdasági helyzetében rendkívüli fontossággal bír az a kérdés: *hogyan akarja az új kormány rendbehhozni az ország zilált pénzügyeit, hogyan fogja megakadályozni a teljes elszegényedést*, amiről Angheliescu, a Nemzeti Bank kormányzója, a liberális-párt egyik régi tagja meghatározó képet festett tegnapi nyilatkozatában. Mint általában a kormányváltások idején, ujabban szokássá vált, a tájékoztatók most is a bankóprás megindításának reményével kecsegtetik önmagukat és sokezer embertársukat. Azt hiszik, hogy az új kormány ehhez a képtelen gazdasági eszközhöz folyamodik a konverziós törvények és a pénzügyi élet kuszáltságát előidéző rendelkezések ellensúlyozására. Ezek a reménykedők nagyon tévednek, amint azt a legközelebbi jövő eseményei is be fogják bizonyítani. Az Aradi Közlöny múlt év október 6-án, tehát egy évvel ezelőtt megszólaltatta Marcus Mihály dr. volt szenátort, a Banca Romaneasca aradi vezérigazgatóját, az aradi liberális-párt elnökét, aki nyilatkozatában már akkor leszögezte a párt álláspontját úgy az infláció, mint a restabilizáció ellen, valamint az ország legégetőbb pénzügyi problémáiról. Alább kivonatossan közöljük Marcus dr. tavalyi nyilatkozatát, amelyet aktuálissá tett a liberális-párt kormányrajutása.

„Konvertálni kell az összes külföldi adósságokat“

— Az inflációs hírek által okozott pánik teljesen indokolatlan — mondta Marcus Mihály dr., Arad megye volt prefektusa. — *A közönség a legnagyobb tévedésben van, ha azt hiszi, hogy nálunk inflációról bármikor is szó lehetne. Ez Romániában teljesen ki van zárva, mert bankjegyvállományunkat és pénzünk árfolyamát az 1929-ben megalkotott stabilizációs törvény szabályozta, amikor Románia tizennégy állam garanciája mellett felvett kölcsönrel stabilizálta a leut. A közönséget bizonyára az ejtette tévedésbe, hogy az állam, tehát nem a Banca Nationala, ezüst százalékeseket és rézpénzt veretett, amire az 1929. évi stabilizációs törvény felhatalmazza az államot. A Banca Nationala egy hajszálnyra sem tér el a stabilizációs törvény rendelkezéseitől és állandóan megtartja a bankjegyek a törvényben előírt arany- és devizafedezetét. A stabilizációs törvény módosítására nincs szükség. De ha már törvényhozásról beszélünk, akkor szükségesnek tartom azoknak a törvényeknek megszüntetését vagy megváltoztatását, amelyek bizonyíthatóan károsak az országra.* Románia gazdasági helyzetén leggyorsabban úgy lehetne segíteni, ha a Népszövetség kedvező feltételek mellett olyan nagy kölcsönt adhatna, hogy ebből az összes államadósságokat kifizethetnénk, azaz összes adósságainkat előnyösen konvertálhatnánk. Ez esetben mindenki szívesen látná a külföldi pénzügyi ellenőröket.

Hogyan akarja az új kormány a válságot megoldani

Egyébként az óliberális-párt — mint Bucurestiből jelentik — nemrég tartott központi intézőbizottsági ülésén állapította meg az ország gazdasági viszonyainak megfelelő politikai és gazdasági programját. Ezt a nagyjelentőségű programot nagy vonásokban alább ismertjük és konstatáljuk, hogy a gazdasági körök véleménye szerint ez látszik a legalkalmasabbnak a súlyos gazdasági krízis megoldására.

A liberális-párt leszögezi, hogy a parla-

mentáris alkotmányosság alapján áll, mert csak az alkotmányban lefektetett alapelvek szerint biztosítható az állam fejlődése. *Allást foglalt a törvénygyártás tultengése ellen.*

A konverzióról megállapítja a párt, hogy a követelések rendezését az adósok fizetőképességének és az árak csökkenésének megfelelően hosszulejáratu fizetésekkel és alacsony kamatokkal kell megoldani úgy az államnak, mint a Nemzeti Banknak segítségével, amelyek a konverziós tranzakciót finanszíroznák. *Az államháztartásban szigorú takarékoság vezetendő be. Az adót csökkenteni kell.* A termelés támogatásával a mezőgazdasági termékek árának racionális fenntartásával *fokozni akarja az állam jövedelmét. Az adózás terén az inkvizíciót meg kell szüntetni*, mert a múlt tapasztalatai szerint a lelkiismeretes és pontos adórendszer mellett az állam jövedelmei könnyebben behajthatók.

A külföldi adósságok kifizetéséről azt tartja a párt, hogy azokat az ország fizetőképességének arányában kell teljesíteni, mert az állam hitele a külföldön ezáltal megóvható.

Módosítani akarja a liberális-párt azokat a törvényeket, amelyek a hiteléletet tönkretették. A vállalt kötelezettségeket teljesíteni kell — állapítja meg a program.

Törvényes intézkedésekkel kívánja a párt a pénzügyi helyzetét a megváltozott viszonyoknak megfelelően rendezni, hogy a bankok újból megkezdhessék a hitelösszegek folyósítását. A liberális-párt a lejáratú értékek megtartása mellett foglalt állást.

A nemzeti ipar fejlesztése és az ország Kereskedelmének konszolidálása a párt programjának sarkalatos pontja. Az adózási rendszer egyszerűsítésére, a kontingentálási rendszer megkönnyítésére, a közszállítások rendezésére részletes programot dolgozott ki. A gazdasági élet irányításából meg fogja alkotni a legfőbb gazdasági tanácsot, amelynek tagjai az ipar, a kereskedelem, a mezőgazdaság és az összes szakmai érdekképviseletek megbízottai.

Az ország lakossága nyugodtan és bizakodással várja a fent vázolt széles gazdasági program megvalósítását.

— Csehszlovákia információs külkereskedelmi szolgálatot létesített. A Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan jelenti: A csehszlovák konzulátustól kapott értesítés szerint a prágai mintavásár vezetősége információs külkereskedelmi szervet állított fel, amely díjtalan felvilágosításokkal szolgál mindenkinek, aki csehszlovákiai kereskedelmi összeköttetések ügyében hozzá fordul. Az iroda címe: Poptávková sluzba P. V. V. Praha, Veletržni palác.

Olcso őszi szünidei utazások a Földközi-tengerre,

az áirikal vonalak legmodernebb gőzöseivel.

1933. december 8-tól december 28-ig.

Utvonat: Arad—Hamburg—Rotterdam—Southampton—Lissabon—Ceuta—Malaga—Palma de Mallorca—Genua.
Menetdíj: 18.500 lei, mely összegben benne foglaltatik az összes vasúti költség, vízumok, tengeri ut a harmadik (turista) osztályon, elsőrangú ételmezés, egy-szintén az egyes kikötőhelyeken rendezendő gyönyörű kirándulások költségei.

Kedvező alkalom a Földközi-tenger szép Förfvényének bényekmes módon való megismerésére.

Jelentkezések és felvilágosítások

a Hamburg—Amerika Linie S. A. R. képviselőnél:

Künstler vízum- és utazási iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24. Telefon: 86.

= Valuta- és devizaárfolyamok. Zürichi nyitás: Bucuresti 3.05, Berlin 123.20, Newyork 3.21, London 16.54, Páris 20.21 és egynegyed, Milánó 27.17, Prága 15.32 és fél, Belgrad 7, Bécs 72.70 (magánkurzus 57.60). Aradi hivatalos valutaárfolyam: Dollár kifizetés 104 (pénz), 114 (áru), effektív dollár 106 (pénz), 147 (áru).

= A távozó kormány ötvennyolc millió lejt fizetett ki anyagbeszerzésre. Bucurestiből jelentik: A távozó kormány pénzügyminisztere szombaton 58 millió lej kifizetésére kapott felhatalmazást az uralkodótól. Ezt az összeget Madgearu a novemberi állami anyagbeszerzések fedezésére fordította, mert mindig a hónap közepén utalták ki az anyagbeszerzési kiadásokat.

= E hó 15-ikén, szerdán jár le az 5 százalékos adókedvezmény határideje. Az ez év április elsején életbeléptetett új állami adótörvény tudvalévően 5 százalékos engedményt biztosít azoknak az adófizetőknek, akik november 15-ikén déli 12 óráig kifizetik esedékes adójukat. Az aradi közönség erre való tekintettel már napok óta zsufolásig megtölti az állami adóhivatalokat és azoknak pénztárait, hogy eleget tegyen a fizetési felszólításoknak. A három aradi adókerületben naponta több-százezer lejt fizettek be, nehogy elveszítsék a törvényben biztosított 5 százalékos engedményt. Aki november 15. és december 31. között sem fizetné be a harmadik évnegyedre járó adót, az nemcsak hogy engedményben nem részesül, de egész évi adóját 13 százalékkal növelik és ezt az emelkedő összeget is ki kell egyenlítenie, ha nem akarja ingó-, vagy ingatlan vagyonát elárvereztetni.

= Újabb árléjtés az aradi gabonapiacra. A keddi gabonapiacra jelentékeny mennyiségben hoztak gabonaneműeket, különösen búzát és kukoricát. A buza ára 370—380 lej volt, tehát ismét csökkent de még mindig háromszorosa a világi piaci áraknak és emiatt Arad környékéről egyelőre nincs kilátás kivitelre. Tengeriből 8 vaggont hoztak be és ára 120 lejben alakult ki. Az intervenciók vásárlások megszüntek. Bucurestiből jelentik: A gabonapiacra jelentősebb változások nem történtek. Mérsékelt a forgalom és az árak inkább lemenő tendenciát mutatnak. Az export-kilátások nem változtak. E hó 9-ikén az ország különböző helyein lévő raktárhelyiségekben 95 vagon kukorica, 272 vagon buza, 3353 vagon árpa, 77 vagon zab, 456 vagon borsó, 18 vagon napraforgómag, 25 vagon mák, 2 vagon fűmag, összesen 4300 vagon áru, míg október 31-én 5800 vagon feküdt a fenti terményekből.

= Emelkedik a belföldi értékpapírok tőzsdéi árfolyama. Bucurestiből jelentik: Arra a hírre, hogy a király az óliberális párt vezérére, Ducát bízta meg az új kormány megalakításával, a legnagyobb hitelintézetek és iparvállalatok részvényei emelkedtek a bucuresti-i értéktőzsdén. A vasárnapi lapunkban közölt tőzsdéi árfolyamemelkedésen kívül, tegnapi az alábbi árfolyamemelkedések történtek: Banca Nationala 4700 lejről 4775 lejre, Banca Romaneasca 310-ről 335-re, Banca Agricola 30 (40) lej, Creditul Industrial 450—465, Resica 305—310, Letea 450—475, Cladirea Romaneasca 300—310, S. R. D. 360—370 lej. A petróleum-értékpapírokban jelentősebb változás nem történt. Astra romana 710, Steaua 478, Creditul Minier 345 lej.

= Angol érdekltségű romániai petróleumvállalatok veszteségei. Bucurestiből jelentik: A petróleum-iparban szintén érzik a gazdasági válságot, a közép- és kis-petroléumfinomító vállalatok nehézségekkel küzdenek. Közülük többen felszámolnak, vagy veszteségeiknek megfelelő módon leszállítják részvényitökéiket. Ezek közé tartozik az öt angol alapítású romániai részvénytársaság. Az egyiknek 55 millió lej az alaptőkéje és 26 millió lej veszteséget mutat ki, az újabb investációkkal pedig huszonnyolc millió lejt vesztett el. Ezért a kögyülés az ötvenöt millió lej részvénytökét 5 és fél millió lejre szállította le. Egy másik vállalat 58 millió lej részvénytöke mellett, 34 millió lej veszteséget mutat ki, az újabb investációknál pedig 61 millió lej veszteség érte. Ezért alaptőkéjét 11 és fél millió lejre szállította le, de felhasználta 50 millió lej tartaléktőkéjét is.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, NOVEMBER 15.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14.15: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.15: Rádiózenekar. 20.20: Gramofon. 21: Chausson: A-dur zongoranégyes. 21.45: Ghiuba Veturia énekel. 22.05: Minulescu Szabin hárfaművésznő játéka. 22.50: A rádió népzeneke. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Columbia gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: Odeon-Parlophon gramofonlemez. Alpár Gitta lemeze 1: Déli harangszó. 1.05: Eugen Stepat balalajka-zeneke. 2.30: Az I. honvédszálló zenekara. 4.30: A rádió diákfélőrája. „A csodagyerek útja”. (Joachim). 6: His Master's Voice gramofonlemez. 7: „Féltékenység”. 7.30: Magyar vonóshármas. 8.30: Kis Szinpad. „Aranyos öregek”. Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Mórincz Zsigmond. 9.15: Hírek. 9.30: Az Országos Liszt Ferenc Társaság hangversenye. Majd: Pertis Pali és cigányzenekara. — Bécs. 11: Mosel Lajos orgonázik. 13: Rádiózenekar. 16.15: A Brandl-trió játéka. 17.45: Gramofon. 18.55: Wagner: „Az istenek alkonya”. Közvetítés az Operaházból. Utána: Gramofon. — Belgrád. 12.05: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 17: Hangversenyközvetítés a vakok zionnyi Intézetéből. 17.45: Gramofon. 20: Rádiózenekar. 23: Tánccselez. 23.45: Cigányzene. Breslau. 7.30: Vegyes gramofon. 15.10: Zongorajáték lemezek. 17: Szórakoztató zene. 22: Régi mesterek kamaraművei. Utána: Könnyű- és tánczene tenordalokkal. — Kassa. 12.30: Rádiózenekar. 13.30: Gramofon. 17: Szokol-fuvószenekar. — Königsberg. 7.35—9: Reggeli zene Berlinből. 12.30: Lipcse. — 14.05: Bayreuthi lemezek. 17: Kis rádiózenekar. 18.50: Thiel Helen szopránénekesnő. 21.25: Tánczene. Utána: Gramofon. — Leipzig. 7.35: Berlin. Reggeli zene. 12: Gramofon. — 13: A szimfonikusok szórakoztató zenéje. 16: Lortzing-lemezek. 18.50: Népdalok. 21.30: Thüringiai szülőföldi est. 23: Hírek, tánczene. Utána: Könnyű és tánczene. — Mor. Ostrava. 12: Fuvós rendőrszenekar. 17: Délutáni zene. — Pozsony. 13.35: Déli zene. 18.55: Magyar óra. 20.25: Godard: Cselő- és zongoraszonáta. Róma. 18.15: Könnyű zene. 22: Operaközvetítés. — Varsó. 13.05: Gramofon. 16.40: Brahms: Trió. 17.55: Szopránadalok. 18.20: Zongoraművek. 19.20: Kávéházi zene. 21.15: Dalok és gitárzene. 22.30: Soetanas Robert hegedű. 23.25: Kávéházi tánczene.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 16.

Bukarest. 13: Vegyes lemezek. 14.15: Könnyű lemezek. 18: Dinicu-zeneke, vegyes zene. 19.15: Di-

nicu zenekar. 20.20: Gramofon. 20.40: Rossini: A se-villai borbély, opera gramofonon. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: Odeon-Parlophon gramofonlemez. 13: Déli harangszó. 13.05: Gödöllői Vidák Sándor és cigányzenekara. 2.30: Saskó Hilda énekel, dr. Gázné Singer Ibolyka hegedű, zongorán kíséri Polgár Tibor. 4: Testnevelési tanfolyam testnevelők részére. Péter Dénes: Bemutató tanítás. 5: Tengerészlegenda. 6.30: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara a Spolarich-kávéházból. 8.25: Az Operaház előadásának közvetítése „Rigoletto”. Dalmű 4 felvonásban. Zenéjét szerzte Verdi. — Giuseppe de Luca vendégfellépésével. Utána kb. 11.45: Pataky-jazz a Gellért szállóból. — Budapest II. 6—6.30: Columbia gramofonlemez. — Bécs. 12.30: Művészlemez. 13: Rádiózenekar. 16.55: Operetlemez. 18.15: Hauk Gertrud szopránénekes. 22: Bécsi filharmonikusok. Olasz mesterek művei. 23.45: Whiteman lemezek. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 11: Népszerű lemezek. 21: Délszláv dalok. 21.30: Hauser András hegedűművész játéka. 22.30: Nikolics Rosko népdalokat énekel zenekari kísérettel. 23.10: Rádiózenekar. 23.45: Tánczene. — Breslau. 9.15: Vidám lemezek. 12.45: Szórakoztató zene. 15.10: Kis hegedűdarabok lemezek. 20: Keienburg: Játék a német szántóvetőről. Rietz zenéjével. 23.50—1.30: Tánczene. — Brünn. 12: Gramofon. 17: Délutáni zene. 18.25: Gramofon. 18.50: Vasák V. dalestje. 23.05: Smetana: Wallenstein táborában, szimfonikus költemény. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: A 32. gy. ezr. zenekara. 14.30: Gramofon. 17.50: Gramofon. 18: Cigányzene. 19.20: Gramofon. 21: Paraszt fuvószenekar. 22: Magyar óra. Liszt: Az előjátékok, I. és V. magyar rapszódia. Utána: Palotai Boris: A filmművészetéről. Liszt: VI. magyar rapszódia: Hódoló induló. — Königs-wusterhausen 11.50: Ének és néptánc, iskolai rádió. 13: Gramofon. 15: Könnyű lemezek. 19.20: Operett- és hangosfilmzene szoprán- és tenordalokkal. 20: Boroszló. 21.05: Hangkép november haváról. 22: Diákok zenekara. 24—1: Breslau. — Leipzig. 7.35: Könnyű zene. 14.30: Házizene Drezdából. 17: Német operák részletei. 19: Kamarazenekar. 21.30: Brahms: I. szimfonia, közveti-

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapestén a következő újságárusoknál kapható:
A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.
A „Cariton” szálloda újságárusánál.
A Keleti pályaudvar főszarnokában levő nagy újságbódében.

tés a Gewandhausból. 22.30: Részlet Keller Gottfried egy művéből. — Milano. 18.10: Szórakoztató zene. 20.40: Gramofon. 21: Beszédség, gramofon. 22: Opera. — Pozsony. 11.10: Délelőtti zene. 12: Gramofon. 18.25: Gramofon. 18.50: Szvoboda L. zongoraművésznő játéka. — Varsó. 13.05: Gramofon. 13.35: A filharmonikusok. 16.40: Könnyű zene. 17.55: Kurnatowska szoprán és Zygaldó hegedűművész hangversenye. 22.15: Könnyű zene dalokkal. 23.10: Tánczene.

KÖNYVEK

A legújabb nagy lexikon 108 lej. A legutóbbi adatokkal kiegészített és kibővített Genius lexikon 1933. megjelent. 1712 hasáb, 800 képpel, 32 műmelléklettel. A vaskos kötet remek nyersvászonzótésben 108 lej a Lepage könyvkereskedésben: Cluj—Kolozsvár. Küldje be és franco kapja, vagy utánvétellel portóval.

Bibó Lajos: Anyám!.. Az új magyar irodalom monumentális regénye, amely örök értéke marad a magyar regényírásnak. Bibó Lajos erőteljes tehetségét, mélyen járó pszichológiáját, kitűnő korrajzát, érdekes, izgalmas meseszövevéssel köti össze. A 600 oldalas nagy regény Athenium kiadásában, diszvázonkötésben 90 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál: Kolozsvár.

Jaques Deval: „A préda”. Egy francia leány története, akit Közép-Amerika exotikus világába sodor: a végzet, s aki hiába vágyik vissza hazájába, bűn, a pénz, a szerelem, a politika láthatatlan karjai nem engedik. Egész vázonkötésben 60 lej, minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál: Kolozsvár. Kérje a 24 kötetes sorozat jegyzékét.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közltekért nem vállalunk felelősséget

Egyik aradi lap cikkével ellentétben, kijelentem, hogy éttermi vállalatom változatlanul Piata Avram Iancu 11. alatt van és marad.
Arad, 1933. november 14.

Özvegy Káli Ferencné
étterem-tulajdonos.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés: 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely érthetlenségben van megfogalmazva, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

V. DEKI UR, ki havonta kétszer-háromszor Aradon van, keresi fiatal, magános urileányt vagy elvált asszony ismeretségéért. Levelek „Barna 35” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 4308

ALKALMAZÁS.

INTELLIGENTES Fräulein mit rumänischer Sprachkenntnis (französisch bevorzugt) wird auf sofort für die Nachmittagsstunden zu zwei grösseren Kindern gesucht. Adresse in der Administration. 4312

HAZIAS német kisasszonyt keresek két kisgyermek mellé. Cim „Szerény igényű” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4307

JOLFÓZÓ teljesen megbízható minden felvételre. Weiss gyógyszerár (v. Szabadság-tér). 4808

LAKÁS.

SZEP, KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó, volt Szántay-ház, Str. Consistoriului 2., földépcső, I. emelet, ajtó 4. Telefon. 4804

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

VÉTEL ÉS ELADÁS.

PERZSA, silskin, csikó, mormotta. stb. bundák, szőrmebéléses férfi és női kabátok, komplett művekből álló könyvtár, lexikonok, perzsa szőnyegek, zongorák, szobaberendezések, 12 személyes ezüst evőkészlet, vitrinek, antik szalon, dísz tárgyak stb. kaphatók SALGÓNÉ bizom. üzletében Str. Horia 1. (Széchenyi-uca) Neuman-palota.

JOKARBAN lévő női télikabátok, kosztüm, prémsál, eladó. Szántó, Str. Vladimirescu 12., I. em. 4296

„Victoria”

takarékbetétkönyveket azonnali megvételre keres

„URANUL” ingatlaniroda városkázával szemben, Bul. Reg. Ferdinand 1. sz. I. em. 4311

GYONYORÚ FARAGOTT EBÉDLŐ modern uri szoba, nálók 3500 lejűtől, fehér konyhakredenc 800 lej, Singer varrógép 1500, csillárok 300 tól, zongorák, otománok 700-tól, antik butorok, festmények, szőnyegek, dísz tárgyak nagy választékban. — Ezüstöt, aranyat, brilliánst, szőnyeget, dísz tárgyakat, zongorát, pianót a legmagasabb napi áron veszünk. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általaunk képviselt temesvári Zalogház folyósítja. — Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk „COMISSIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13., Dacia kávéház mellett KÉSZPENZÉRT MEGVÉSSZÜK minden eladó dolgait.

ARANYAT, EZÜSTÖT készpénzért sürgősen vesznek. COMISSIO Dacia-kávéház mellett.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

Hó- és sarcipójavítás

4 óra alatt, talp, sarok 50 lej
MOTORICA, volt Asztalos Sándor-u.

5 lej egy elem.

TISZTA MOSOTT RONGYOK gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

KERESEK silskin csikó és perzsa bundákat, férfi és női kabátokat, figurális porcellánokat, ezüst tárgyakat, 6 és 12-es ezüst evőeszközöket, cvári ebédő és utószőnyeget, perzsa - szőnyeget, szobaberendezéseket, varrógépeket, vitrineket, stb. SALGÓNÉ bizom. fizl. Arad. Str. Horia 1. (Széchenyi-uca) Neuman-pal

Tiszta, mosott rangyot

gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISEG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnala kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

HIRDESSZEN

a 49 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!